

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Οκτωβρίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 6059

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 154261 ΕΞ 2026

Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του ν. 5294/2026 «Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, Ταμείο Εκσυγχρονισμού και άλλες διατάξεις» (Α' 58), και ιδίως των άρθρων 3 έως 17 αυτού, ειδικότερα της παρ. 7 του άρθρου 16,

β) του ν. 5140/2024 «Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και συμπληρωματικές διατάξεις» (Α' 154),

γ) του ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας "Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε." και άλλες διατάξεις» (Α' 61) και ιδίως των άρθρων 7Α, 14, 18, 20, 21 και 33 αυτού,

δ) του ν. 5233/2025 «Ενίσχυση των Υπηρεσιών των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και συναφή οργανωτικά και διοικητικά ζητήματα και λοιπές διατάξεις» (Α' 166) και ειδικότερα του άρθρου 40 αυτού,

ε) του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184) και ιδίως των άρθρων 76 και 77 αυτού,

στ) του ν. 4795/2021 «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση» (Α' 62),

ζ) του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133),

η) του άρθρου 90 του Κώδικα της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), σε συνδυασμό με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133),

θ) του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181),

ι) του π.δ. 50/2024 «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών» (Α' 138),

ια) του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130),

ιβ) του π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139),

ιγ) του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131),

ιδ) του π.δ. 85/2022 «Καθορισμός προσόντων διορισμού σε φορείς του Δημοσίου (Προσοντολόγιο - Κλαδολόγιο)» (Α' 232).

2. Τις διατάξεις:

- α) Της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (European Green Deal) για την προώθηση πολιτικών για την κυκλική οικονομία και την καθαρή ενέργεια,
 - β) του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (L 130),
 - γ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων (L 231),
 - δ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.
3. Την υπό στοιχεία Υ21/22.12.2025 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 7190).
4. Την υπό στοιχεία 121106/26.08.2024 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Ανάθεση καθηκόντων Γενικής Γραμματέως Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 920).
5. Την υπό στοιχεία 73482/11.05.2026 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Ανάθεση καθηκόντων Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου και Ταμείου Εκσυγχρονισμού» (Υ.Ο.Δ.Δ. 648).
6. Την υπό στοιχεία 136113 ΕΞ 2026/26.08.2026 εισήγηση της Γενικής Γραμματείας ΕΣΠΑ προς τον αρμόδιο για το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο Υπουργό.
7. Την υπό στοιχεία 131685 ΕΞ 2026/13.8.2026 εισήγηση της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
8. Την υπό στοιχεία 95653 ΕΞ 2026/16.06.2026 (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ 22.06.2026) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Οργάνωση μονάδων, αρμοδιότητες και κατανομή προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας και της Συντονιστικής Αρχής του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου και Ταμείου Εκσυγχρονισμού» (Β' 3627).
9. Την ανάγκη προσήκουσας και ταχείας υλοποίησης των μέτρων και επενδύσεων του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου, στο ευρύτερο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.
10. Το γεγονός ότι η παρούσα δεν αφορά σε διοικητική διαδικασία, για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ - ΜΙΤΟΣ.
11. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1 Αντικείμενο

1. Το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, έχει συσταθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την περίοδο από το έτος 2026 έως το έτος 2032 και αποσκοπεί να συμβάλει σε μια κοινωνικά δίκαιη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα, παρέχοντας χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για τα μέτρα και τις επενδύσεις που περιλαμβάνονται στα κοινωνικά σχέδιά τους για το κλίμα.
2. Τα μέτρα και οι επενδύσεις που λαμβάνουν στήριξη από το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο ωφελούν ευάλωτα νοικοκυριά, ευάλωτες πολύ μικρές επιχειρήσεις και ευάλωτους χρήστες των μεταφορών, που πλήττονται ιδιαίτερα από τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, ιδίως νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια ή νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν φτώχεια στον τομέα των μεταφορών.
3. Με την παρούσα απόφαση καθορίζεται το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των μέτρων και επενδύσεων του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου, στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 και του ν. 5294/2026, σε συνδυασμό με την από 09.10.2025 και υπό στοιχεία C(2025) 6732 final Ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα Κατευθυντήριες Οδηγίες για την Υλοποίηση του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα (COMMISSION NOTICE Guidance on the Implementation of the Social Climate Fund).
4. Η παρούσα εφαρμόζεται υποχρεωτικά από τους φορείς, που εμπλέκονται στη διαχείριση και τον έλεγχο των μέτρων και επενδύσεων του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου, όσο και στην υλοποίηση αυτών στο κατάλληλο επίπεδο. Η Συντονιστική Αρχή του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου και τα Υπουργεία Ευθύνης, όπως ορίζονται στην παρούσα, διασφαλίζουν την επαρκή γνωστοποίηση και ενημέρωση των Φορέων Υλοποίησης και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων για τους κανόνες που τίθενται με την παρούσα.

Άρθρο 2**Ορισμοί**

1. Για την εφαρμογή της παρούσας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Αίτηση Πληρωμής»: Η αίτηση που υποβάλλεται προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκταμίευση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού ΚΚΤ.

β) «Απόφαση Ένταξης ΚΚΤ»: Η απόφαση του αρμόδιου Υπουργού για το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, με την οποία εγκρίνεται η ένταξη μέτρου ή επένδυσης στο Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο και η χρηματοδότησή του.

γ) «Διαχειριστική Δήλωση»: Η δήλωση που συνοδεύει κάθε Αίτηση Πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 2 του Κανονισμού ΚΚΤ.

δ) «Εγχειρίδιο Διαδικασιών»: Εγχειρίδιο, το οποίο δύναται να εκδίδεται και σε τεύχη με ορισμένο αντικείμενο το καθένα, που περιλαμβάνει πρότυπα και διαδικασίες που διασφαλίζουν την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου.

ε) «Ειδική Υπηρεσία ΚΚΤ & ΤΕ»: Η Ειδική Υπηρεσία Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου και Ταμείου Εκσυγχρονισμού που έχει συσταθεί στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ως αυτοτελής υπηρεσία που υπάγεται στον αρμόδιο Υπουργό για το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο και το Ταμείο Εκσυγχρονισμού, δυνάμει των άρθρων 3 επ. ν. 5294/2026.

στ) «Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου» (ΕΔΕΛ): Συλλογικό όργανο το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και ασκεί τις ελεγκτικές αρμοδιότητές της, σύμφωνα με τον ν. 4914/2022, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Το έργο της υποστηρίζεται από τις Διευθύνσεις και τα Αυτοτελή Τμήματα της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, η οποία υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σύμφωνα με το π.δ 142/2017.

ζ) «Κανονισμός ΚΚΤ»: ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

η) «Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο» ή «Σχέδιο»: Το σχέδιο που υπέβαλε η Ελλάδα ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο περιλαμβάνει ένα συνεκτικό σύνολο υφιστάμενων ή νέων εθνικών μέτρων και επενδύσεων για την αντιμετώπιση του αντίκτυπου της τιμολόγησης του άνθρακα στα ευάλωτα νοικοκυριά, τις ευάλωτες πολύ μικρές επιχειρήσεις και τους ευάλωτους χρήστες των μεταφορών, προκειμένου να διασφαλιστεί οικονομικά προσιτή θέρμανση, ψύξη και κινητικότητα, ενώ συνοδεύει και επισπεύδει τα απαραίτητα μέτρα για την εκπλήρωση των στόχων της Ένωσης για το κλίμα, όπως το σχέδιο αυτό έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού ΚΚΤ και ισχύει.

θ) ΟΠΣ/ΚΚΤ: Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου, στο οποίο καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν το Ταμείο, την παρακολούθηση της υλοποίησης των Στόχων και Οροσήμων και την διαχείριση των Αιτήσεων Πληρωμής προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ι) «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου» ή «ΣΔΕ»: το σύνολο κανόνων και αρχών που περιλαμβάνεται στην παρούσα απόφαση και αναφέρεται στην λειτουργία του Ταμείου και την υλοποίηση των μέτρων και επενδύσεων που έχουν ενταχθεί σε αυτό.

ια) «Ταμείο»: Το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο ή Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα, που έχει συσταθεί με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

ιβ) «Τεχνικό Δελτίο Έργου» ή «ΤΔΕ»: τυποποιημένο έγγραφο που αποτυπώνει το σύνολο των στοιχείων και χαρακτηριστικών του μέτρου ή της επένδυσης, σύμφωνα με το Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο.

ιγ) «Συντονιστική Αρχή»: Η Συντονιστική Αρχή Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου που συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 5 παρ. 1 ν. 5294/2026 ως ειδική υπηρεσία επιπέδου διεύθυνσης, η οποία υπάγεται στον αρμόδιο Υπουργό για το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο και λειτουργεί εντός της Ειδικής Υπηρεσίας Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου και Ταμείου Εκσυγχρονισμού.

ιδ) «Υπουργείο Ευθύνης»: το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο για την παρακολούθηση της υλοποίησης και συντονισμό ενός ή περισσότερων μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου.

ιε) «Φορέας Υλοποίησης»: δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που έχει οριστεί από το αρμόδιο Υπουργείο Ευθύνης και έχει την αρμοδιότητα να υλοποιήσει ένα ή περισσότερα μέτρα ή επενδύσεις του Σχεδίου, είτε με ανάθεση σε τρίτους (εργολαβία) είτε με αυτεπιστασία (ίδια μέσα).

2. Λοιποί όροι που χρησιμοποιούνται στην παρούσα έχουν το νόημα που τους αποδίδεται στον Κανονισμό ΚΚΤ, εκτός αν προκύπτει διαφορετικά από το κείμενο.

Άρθρο 3

Επιλέξιμα μέτρα και επενδύσεις

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού ΚΚΤ, τα μέτρα και οι επενδύσεις που μπορεί να δεχθούν χρηματοδότηση από το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, είναι αυτά που περιλαμβάνονται στο Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο και αφορούν ιδίως:

α) Εθνικά μέτρα που παρέχουν προσωρινή άμεση εισοδηματική στήριξη σε ευάλωτα νοικοκυριά και ευάλωτους χρήστες των μεταφορών για να μειώσουν τον αντίκτυπο της αύξησης της τιμής των ορυκτών καυσίμων που προκύπτει από τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από κτίρια και οδικές μεταφορές εντός του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.

β) Εθνικά και, όπου συντρέχει περίπτωση, τοπικά και περιφερειακά μέτρα και επενδύσεις, για:

i) Να ανακαινισθούν κτίρια και να απαλλαγεί η θέρμανση και η ψύξη κτιρίων από ανθρακούχες εκπομπές, μεταξύ άλλων μέσω της ενσωμάτωσης της παραγωγής και αποθήκευσης ανανεώσιμης ενέργειας·

ii) να αυξηθεί η υιοθέτηση κινητικότητας και μεταφορών μηδενικών και χαμηλών εκπομπών.

2. Κάθε μέτρο ή επένδυση του Σχεδίου, μπορεί να εξειδικεύεται σε επιμέρους έργα, ενέργειες ή δραστηριότητες («υπο-μέτρα» και «υπο-επενδύσεις», όπως αναφέρονται στο ΟΠΣ/ΚΚΤ).

3. Τα μέτρα και οι επενδύσεις που μπορεί να δεχθούν χρηματοδότηση από το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο εξειδικεύονται στο Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο, όπως έχει εγκριθεί και ισχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Άρθρο 4

Ρόλος και αρμοδιότητες δυνητικά εμπλεκόμενων φορέων

1. Για τον στρατηγικό σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, τον συντονισμό, τη διαχείριση, την υλοποίηση και τον έλεγχο των μέτρων και επενδύσεων που δέχονται χρηματοδότηση από το Ταμείο, αρμόδιες είναι οι αρχές, υπηρεσίες και φορείς που αναφέρονται παρακάτω, στο πλαίσιο αντίστοιχων ρόλων, αρμοδιοτήτων και, κατά περίπτωση, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων:

α) Η Ειδική Υπηρεσία Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου και Ταμείου Εκσυγχρονισμού, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 5 της παρούσας.

β) Η Συντονιστική Αρχή Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 6 της παρούσας.

γ) Τα Υπουργεία Ευθύνης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 7 της παρούσας.

δ) Οι Φορείς Υλοποίησης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 της παρούσας.

ε) Η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων», η οποία ενεργεί ως Λογιστική Αρχή, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 9 της παρούσας.

στ) Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) η οποία ενεργεί ως Αρχή Ελέγχου σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 10 της παρούσας.

ζ) Η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής και Νομικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 11 της παρούσας.

η) Η Εθνική Αρχή Συντονισμού, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 12 της παρούσας.

θ) Λοιποί φορείς σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 13 της παρούσας.

2. Γίνεται μνεία ότι, κατά την έκταση που οι ρόλοι, οι αρμοδιότητες και, κατά περίπτωση, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ως άνω αρχών, υπηρεσιών και προσώπων προβλέπονται από διατάξεις νόμου ή άλλες κανονιστικές διατάξεις του εθνικού ή του ευρωπαϊκού δικαίου, οι συναφείς αναφορές στην παρούσα έχουν ενδεικτικό και πληροφοριακό χαρακτήρα, επομένως οποιαδήποτε τροποποίηση επέλθει εφαρμόζεται αμέσως χωρίς να απαιτείται τροποποίηση της παρούσας.

3. Για τους σκοπούς της παρούσας, κάθε αναφορά του ν. 5294/2026 σε αρχές υλοποίησης αναφορικά με το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, νοείται ως αναφορά στους Φορείς Υλοποίησης κατά την έννοια που τους αποδίδεται στην παρούσα.

Άρθρο 5

Ειδική Υπηρεσία ΚΚΤ & ΤΕ

1. Η Ειδική Υπηρεσία Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου και Ταμείου Εκσυγχρονισμού (στο εξής «Ειδική Υπηρεσία ΚΚΤ & ΤΕ») έχει συσταθεί στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ως αυτοτελής υπηρεσία που υπάγεται στον αρμόδιο Υπουργό για το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο και το Ταμείο Εκσυγχρονισμού, δυνάμει των άρθρων 3 επ. ν. 5294/2026.

2. Η Ειδική Υπηρεσία ΚΚΤ & ΤΕ είναι αρμόδια για τη διαχείριση του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου, και προς επίτευξη του σκοπού της ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπει το άρθρο 3 παρ. 3 ν. 5294/2026.

3. Για τους σκοπούς της παρούσας, κάθε αναφορά του ν. 5294/2026 σε προγράμματα και έργα αναφορικά με το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, νοείται ως αναφορά σε μέτρα και επενδύσεις κατά την έννοια του Κανονισμού ΚΚΤ.

4. Περαιτέρω, στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου, η Ειδική Υπηρεσία ΚΚΤ & ΤΕ έχει και τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Μεριμνά και υποστηρίζει τον αρμόδιο Υπουργό ΚΚΤ για τη σύναψη διμερούς συμφωνίας σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού ΚΚΤ, η οποία συνιστά ατομική νομική δέσμευση για τη χρηματοδοτική ενίσχυση, κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατομ) 2024/2509 (δημοσιονομικός κανονισμός), για την περίοδο 2026-2032.

β) Παρακολουθεί την λειτουργία και την υλοποίηση των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου, με χρήση των κοινών δεικτών που ορίζονται στο Παράρτημα IV του Κανονισμού ΚΚΤ για παρακολούθηση και την αξιολόγηση του Ταμείου.

γ) Ανά διετία συντάσσει και υποβάλλει στον αρμόδιο Υπουργό για το Ταμείο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου σύμφωνα με το άρθρο 24 Κανονισμού ΚΚΤ και μεριμνά για την περαιτέρω υποβολή της έκθεσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

δ) Συντάσσει και, όταν είναι αναγκαίο, μεριμνά για την αναθεώρηση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) και του Εγχειριδίου Διαδικασιών.

ε) Εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με τη διαχείριση καθώς και με κάθε δραστηριότητα που υπάγεται στις αρμοδιότητες των Υπουργείων Ευθύνης και των Φορέων Υλοποίησης, σε ό,τι αφορά σε μέτρα και επενδύσεις του Ταμείου.

στ) Γενικότερα μεριμνά για κάθε ζήτημα που σχετίζεται με την εφαρμογή του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου καθώς και τη λειτουργία και την υλοποίηση των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου.

Άρθρο 6

Συντονιστική Αρχή Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου

1. Η Συντονιστική Αρχή Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου (στο εξής «η Συντονιστική Αρχή») συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 5 παρ. 1 ν. 5294/2026 ως ειδική υπηρεσία επιπέδου διεύθυνσης, η οποία υπάγεται στον αρμόδιο Υπουργό για το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο και λειτουργεί εντός της Ειδικής Υπηρεσίας Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου και Ταμείου Εκσυγχρονισμού.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 ν. 5294/2026, η Συντονιστική Αρχή έχει ως σκοπό τη διαχείριση των πόρων που συνδέονται με την υλοποίηση των στόχων της κλιματικής ουδετερότητας και της απαλλαγής από ανθρακούχες εκπομπές για την υλοποίηση του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου, στο πλαίσιο του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου για τα έτη 2026-2032, όπως αποτυπώνονται στον Κανονισμό ΚΚΤ.

3. Η Συντονιστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένης και της τεχνικής βοήθειας, και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες που προβλέπει το άρθρο 5 παρ. 4 ν. 5294/2026.

4. Ειδικότερα, στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου, η Συντονιστική Αρχή έχει και τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Παρακολουθεί την εφαρμογή και μεριμνά για την δημοσίευση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) και του Εγχειριδίου Διαδικασιών.

β) Συντονίζει και ενημερώνει σε εθνικό επίπεδο για τις διαδικασίες χρηματοδότησης μέτρων και επενδύσεων του Ταμείου και συνεργάζεται με κάθε αρμόδια εθνική αρχή και υπηρεσία, στο πλαίσιο της παρακολούθησης της εφαρμογής των σχετικών πολιτικών.

γ) Εκπροσωπεί τη χώρα στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με κάθε θέμα σχετικό με το Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο και το Ταμείο, συμπεριλαμβανομένης και της συμμετοχής των οργάνων και στελεχών της σε συλλογικά όργανα, επιτροπές ή/και ομάδες εργασίας που συγκροτούνται για τους σκοπούς του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου.

δ) Συνεργάζεται με την Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής και Νομικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ), για τον καθορισμό των κανόνων λειτουργίας του ΟΠΣ/ΚΚΤ, καθώς και για την επεξεργασία των πληροφοριών, τις οποίες χρησιμοποιεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

ε) Μεριμνά για την παροχή στοιχείων και πληροφοριών που αιτούνται οι αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και κάθε αρμόδιο όργανο.

στ) Συντονίζει τους εμπλεκόμενους εθνικούς φορείς και δύναται να συνοδεύει τις ενωσιακές αρχές στη διενέργεια διαχειριστικών επαληθεύσεων, μέσω ελέγχων εγγράφων και επιτόπιων ελέγχων, αναφορικά με την

υλοποίηση μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου, που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ή άλλο αρμόδιο όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκφράζει τις θέσεις των εθνικών αρχών επί των συμπερασμάτων των ελέγχων και μεριμνά για την αξιοποίηση των εν λόγω συμπερασμάτων και τη σχετική ενημέρωση επί αυτών.

ζ) Υλοποιεί τις δράσεις τεχνικής βοήθειας που έχουν συμπεριληφθεί στο Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο, για την αποτελεσματική διαχείριση και υλοποίηση των μέτρων και των επενδύσεων του Σχεδίου, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του Κανονισμού ΚΚΤ.

η) Επιλαμβάνεται των αναγκαίων ενεργειών για την πληροφόρηση, επικοινωνία και προβολή σχετικά με το Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο και το Ταμείο σύμφωνα με το άρθρο 23 του Κανονισμού ΚΚΤ και, ειδικότερα, μεριμνά για κάθε σκόπιμη ή αναγκαία ενέργεια σχετικά με (i) την προβολή και ενημέρωση για τους τελικούς αποδέκτες, (ii) τη δημοσίευση δεδομένων σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες και τα μέτρα και τις επενδύσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Σχεδίου και (iii) την επικοινωνιακή στρατηγική για το κοινωνικό σχέδιο για το κλίμα.

θ) Οργανώνει και συντονίζει συναντήσεις εργασίας με τη συμμετοχή του αρμόδιου Υπουργού για το Ταμείο, άλλων μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών, εκπροσώπων των Υπουργείων Ευθύνης, κάθε αρμόδιου φορέα και υπηρεσίας, μετακλητών συμβούλων, εμπειρογνομόνων, υπηρεσιακών παραγόντων και κάθε άλλου προσώπου που κατά περίπτωση κρίνεται αναγκαίο, για την πρόοδο των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου, την επίτευξη των Οροσήμων και Στόχων και την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίησή τους. Στις συναντήσεις που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης των συγκεκριμένων Μέτρων του Σχεδίου που συνιστούν αμιγώς μεταρρυθμίσεις συμμετέχει και εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

ι) Οργανώνει ή/και συμμετέχει σε συναντήσεις με τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα Υπουργεία Ευθύνης και τους Φορείς Υλοποίησης.

ια) Συγκροτεί, συμμετέχει ή/και υποστηρίζει επιτροπές και ομάδες εργασίας για θέματα του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου.

ιβ) Συνεργάζεται με κάθε άλλη αρχή, υπηρεσία και φορέα, σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

5. Περαιτέρω, στο πλαίσιο της παρακολούθησης των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου, και σύμφωνα με τα περαιτέρω προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών, η Συντονιστική Αρχή έχει και τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Εξετάζει τη συμφωνία των δηλωθέντων στο Τεχνικό Δελτίο Έργου στοιχείων με το Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο και συντάσσει και υποβάλλει εισήγηση σχετικά με την έκδοση ή την τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης ΚΚΤ για μέτρο ή επένδυση του Σχεδίου, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες και τη διαδικασία που προβλέπονται στην υπό στοιχείο 95653 ΕΞ 2026/16.06.2026 (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ 22.06.2026) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. Η Απόφαση Ένταξης ΚΚΤ, καθώς και οι τροποποιήσεις αυτής, εκδίδονται από τον αρμόδιο για το ΚΚΤ Υπουργό.

β) Θεσπίζει και θέτει σε εφαρμογή μέτρα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού ΚΚΤ και ειδικότερα για (i) την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της απάτης, της διαφθοράς και της σύγκρουσης συμφερόντων, (ii) την πρόληψη της διπλής χρηματοδότησης και τη συμπληρωματικότητα με άλλα χρηματοδοτικά μέσα, (iii) τη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις και (iv) τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, βάσει κατάλληλης εκτίμησης κινδύνων και σε αναλογία προς τους εντοπισθέντες κινδύνους.

γ) Σε περίπτωση που η υλοποίηση του μέτρου ή της επένδυσης έχει εκκινήσει πριν την έκδοση της Απόφασης Ένταξης ΚΚΤ, εξετάζει τη νομιμότητα της υλοποίησης του εν λόγω μέτρου ή της επένδυσης αναφορικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου, σύμφωνα με το άρθρο 29 της παρούσας.

δ) Παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των μέτρων και επενδύσεων, σε συνεργασία με τους Φορείς Υλοποίησης και τα Υπουργεία Ευθύνης, μέχρι την ολοκλήρωσή τους, με βάση τα στοιχεία που καταχωρίζονται στο ΟΠΣ/ΚΚΤ, ιδίως όσον αφορά στην επίτευξη των Οροσήμων και Στόχων που έχουν τεθεί στο Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο και περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 περ. α' του Κανονισμού ΚΚΤ, επίσης δε το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης καθώς και το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο.

ε) Αξιολογεί την πορεία υλοποίησης των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου και εφόσον διαπιστώνει αδυναμία επίτευξης των Οροσήμων ή Στόχων που έχουν τεθεί, επεξεργάζεται και υποβάλλει διορθωτικές

προτάσεις στους Φορείς Υλοποίησης. Για θέματα, που αφορούν σε συγκεκριμένα Μέτρα του Σχεδίου, τα οποία συνιστούν αμιγώς Μεταρρυθμίσεις, η Γενική Γραμματεία Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης διατυπώνει σχετικές προτάσεις προς την Συντονιστική Αρχή.

στ) Δύνатаι να διενεργεί επιθεωρήσεις στους Φορείς Υλοποίησης είτε σε συνέχεια αξιολόγησης της παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης των μέτρων και επενδύσεων είτε σε συνέχεια αποτελεσμάτων ελέγχων εθνικών οργάνων σε σχέση με τα μέτρα και τις επενδύσεις του Σχεδίου, και στη συνέχεια να συντάσσει εκθέσεις για την ανάληψη τυχόν απαιτούμενων ενεργειών.

ζ) Επιβάλλει δημοσιονομικές διορθώσεις ή/και ανακτήσεις κατά περίπτωση, σε συνέχεια επιθεωρήσεων ή εκθέσεων επίτευξης Οροσίων/Στόχων κατά το άρθρο 16 της παρούσας.

η) Συγκεντρώνει και αξιολογεί τα στοιχεία παρακολούθησης της υλοποίησης των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου που υποβάλλονται από τους Φορείς Υλοποίησης ή/και τα Υπουργεία Ευθύνης.

θ) Παρακολουθεί και ενημερώνεται για τα μέτρα και τις επενδύσεις του Σχεδίου που έχουν ενταχθεί στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ), συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας ένταξης και χρηματοδότησης αυτών των μέτρων και επενδύσεων.

ι) Διασφαλίζει την παροχή όλων των απαραίτητων στοιχείων για την τήρηση των ταξινομήσεων στη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του αρμόδιου Υπουργού για το ΑΠΔΕ, για όλα τα μέτρα και επενδύσεις του Σχεδίου που χρηματοδοτούνται από το ΑΠΔΕ.

ια) Προβαίνει, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23, σε προληπτική εξέταση των σταδίων ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, συμβάσεων παραχώρησης και συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, μέσω των οποίων υλοποιείται μέτρο ή επένδυση του Σχεδίου.

ιβ) Προβαίνει, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 22, σε προληπτική εξέταση των προσκλήσεων ενισχύσεων προς φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις ή τελικούς αποδέκτες μέσω των οποίων υλοποιείται μέτρο ή επένδυση του Σχεδίου.

ιγ) Πραγματοποιεί τις απαιτούμενες καταχωρίσεις στο ΟΠΣ/ΚΚΤ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

6. Στο πλαίσιο υποβολής Αιτήσεων Πληρωμής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Συντονιστική Αρχή έχει και τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συνυπογράφει με την Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων τη διαχειριστική δήλωση που συνοδεύει κάθε Αίτηση Πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 2.

β) Τηρεί μητρώο των ποσών που χρήζουν ανάκτησης, των ποσών που αποσύρονται μετά από ακύρωση του συνόλου ή μέρους της χρηματοδότησης, των ποσών που τελούν υπό αναστολή καταβολής της χρηματοδοτικής ενίσχυσης (άρθρο 20 παρ. 4 του Κανονισμού ΚΚΤ) και των ποσών κατά τα οποία μειώνεται η χρηματοδοτική ενίσχυση (άρθρο 20 παρ. 6 του Κανονισμού ΚΚΤ) για μέτρα και επενδύσεις του Σχεδίου. Όλα τα σχετικά δεδομένα καταχωρίζονται στο ΟΠΣ/ΚΚΤ, παρέχεται δε πρόσβαση σε όλες τις αρμόδιες και ενδιαφερόμενες αρχές και φορείς.

γ) Επιβεβαιώνει την ικανοποιητική επίτευξη των Οροσίων και, πριν την αποστολή εκάστης επόμενης Αίτησης Πληρωμής, παρέχει βεβαίωση, ότι τα Ορόσημα νομοθετικής φύσεως που η επίτευξή τους έχει δηλωθεί σε προηγούμενες Αιτήσεις Πληρωμής, δεν έχουν ανασχεθεί. Ειδικά για τα Ορόσημα, που περιλαμβάνονται σε Μέτρα, που συνιστούν αμιγώς Μεταρρυθμίσεις, τη σχετική βεβαίωση για την ικανοποιητική επίτευξη Οροσίου εκδίδει η Γενική Γραμματεία Συντονισμού.

Άρθρο 7

Υπουργεία Ευθύνης

Τα Υπουργεία Ευθύνης έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Ορίζουν τους Φορείς Υλοποίησης των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους και λαμβάνουν κάθε πρόσφορο και κατάλληλο μέτρο για τη διασφάλιση της διοικητικής και επιχειρησιακής ικανότητας και επάρκειας αυτών, ώστε να ανταποκριθούν στις αρμοδιότητες, υποχρεώσεις και καθήκοντα που αναλαμβάνουν στο πλαίσιο του Σχεδίου. Γίνεται μνεία ότι ως Φορέας Υλοποίησης μπορεί να ορίζεται το ίδιο το Υπουργείο Ευθύνης.

β) Υποβάλλουν στη Συντονιστική Αρχή αίτημα και Τεχνικό Δελτίο Έργου για την ένταξη αντίστοιχου μέτρου ή επένδυσης στο Σχέδιο.

γ) Διασφαλίζουν την πλήρη και έγκαιρη καταχώριση από τον αντίστοιχο Φορέα Υλοποίησης στο ΟΠΣ/ΚΚΤ των αναγκαίων δεδομένων, στοιχείων και πληροφοριών για την παρακολούθηση, αξιολόγηση, δημοσιονομική διαχείριση, επαλήθευση και έλεγχο των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους.

δ) Παρακολουθούν τη συνολική πρόοδο και την επίτευξη των Οροσλήμων και Στόχων των μέτρων και επενδύσεων του Ταμείου που εμπίπτουν στη αρμοδιότητά τους, συντονίζουν τους αντίστοιχους Φορείς Υλοποίησης και ενημερώνουν αναλόγως τη Συντονιστική Αρχή.

ε) Θεσπίζουν και εφαρμόζουν διαδικασίες για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού ΚΚΤ και ειδικότερα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της απάτης, της διαφθοράς και της σύγκρουσης συμφερόντων, την πρόληψη της διπλής χρηματοδότησης, καθώς και τη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις και για τις δημόσιες συμβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις του Κεφαλαίου Δ της παρούσας.

Άρθρο 8

Φορείς Υλοποίησης

Οι Φορείς Υλοποίησης έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες, κατά περίπτωση, σχετικά με μέτρα και επενδύσεις που αναλαμβάνουν να υλοποιήσουν:

α) Συντάσσουν και υποβάλλουν το Τεχνικό Δελτίο Έργου στο Υπουργείο Ευθύνης, παρέχοντας όλα τα απαραίτητα στοιχεία.

β) Είναι υπεύθυνοι για την αποτελεσματική υλοποίηση των μέτρων και επενδύσεων, την επίτευξη των σχετικών Οροσλήμων και Στόχων που αναφέρονται στην εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού ΚΚΤ, καθώς και την τήρηση όλων των όρων που περιλαμβάνει η Απόφαση Ένταξης ΚΚΤ.

γ) Θεσπίζουν και εφαρμόζουν διαδικασίες για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού ΚΚΤ και ειδικότερα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της απάτης, της διαφθοράς και της σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και την πρόληψη της διπλής χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις του Κεφαλαίου Δ της παρούσας.

δ) Όταν απαιτείται για την υλοποίηση των μέτρων και επενδύσεων, προβαίνουν στην ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, και επίσης ενεργούν κατάλληλα ώστε να διασφαλίζουν την ενδεδειγμένη παρακολούθηση και την προσήκουσα εκτέλεση των συμβάσεων αυτών λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις του Κεφαλαίου Δ της παρούσας.

ε) Όταν απαιτείται για την υλοποίηση των μέτρων και επενδύσεων, προβαίνουν στην έκδοση προσκλήσεων ενισχύσεων προς φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις ή τελικούς αποδέκτες σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, και επίσης ενεργούν κατάλληλα ώστε να διασφαλίζουν την ενδεδειγμένη παρακολούθηση και την προσήκουσα εκτέλεση των προσκλήσεων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις του Κεφαλαίου Δ της παρούσας.

στ) Καταχωρίζουν στο ΟΠΣ/ΚΚΤ τα αναγκαία δεδομένα, στοιχεία, έγγραφα και πληροφορίες για την παρακολούθηση, αξιολόγηση, δημοσιονομική διαχείριση, επαλήθευση και έλεγχο των μέτρων και επενδύσεων της αρμοδιότητάς τους.

ζ) Εφόσον συντρέχει λόγος, συντάσσουν και υποβάλλουν στη Συντονιστική Αρχή, μέσω του οικείου Υπουργείου Ευθύνης, τυχόν αίτημα τροποποίησης του Τεχνικού Δελτίου Έργου ή/και της Απόφασης Ένταξης ΚΚΤ.

η) Τηρούν ψηφιακό και φυσικό αρχείο για τα μέτρα και επενδύσεις της αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διαδικασίες που υποδεικνύει η Συντονιστική Αρχή και παρέχουν πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα και στοιχεία του αρχείου αυτού σε κάθε αρμόδιο όργανο. Το αρχείο διατηρείται τουλάχιστον για πέντε (5) έτη από την λήξη της περιόδου λειτουργίας του Ταμείου που ορίζεται από το άρθρο 1 του Κανονισμού ΚΚΤ, ήτοι μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2037, εκτός εάν προβλέπεται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από άλλες ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

θ) Παρέχουν αμελλητί τις πληροφορίες που ζητούνται από το Υπουργείο Ευθύνης ή τη Συντονιστική Αρχή, για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των μέτρων και επενδύσεων.

ι) Μεριμνούν για την πληροφόρηση, επικοινωνία και προβολή σχετικά με τα μέτρα και τις επενδύσεις αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Κανονισμού ΚΚΤ και την επικοινωνιακή στρατηγική για το Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο που εφαρμόζει η Συντονιστική Αρχή, συμπεριλαμβανομένων (i) της προβολής και ενημέρωσης για τους τελικούς αποδέκτες και (ii) της δημοσίευσης δεδομένων σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες και τα μέτρα και τις επενδύσεις που υλοποιούν.

ια) Συμπράττουν με κάθε πρόσφορο και κατάλληλο τρόπο στη διενέργεια διαχειριστικών επαληθεύσεων, μέσω ελέγχων εγγράφων και επιτόπιων ελέγχων, που πραγματοποιούνται από τη Συντονιστική Αρχή, την ΕΔΕΛ, κάθε άλλη αρμόδια αρχή και υπηρεσία, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ή άλλο αρμόδιο όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε αποστέλλουν αμελλητί όλα τα αναγκαία στοιχεία και διευκολύνουν

την φυσική και ψηφιακή πρόσβαση που είναι σκόπιμη ή αναγκαία κατά περίπτωση, διασφαλίζουν δε ότι κάθε τρίτος που σχετίζεται με την υλοποίηση μέτρων και επενδύσεων της αρμοδιότητάς του αναλαμβάνει τις ίδιες ως άνω υποχρεώσεις.

Άρθρο 9

Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων

1. Σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 ν. 5294/2026, η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» ορίζεται ως λογιστική αρχή για τις δαπάνες του Ταμείου.

2. Περαιτέρω, η Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπει το άρθρο 13 παρ. 2 ν. 5294/2026.

3. Ειδικότερα, στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου, η Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων έχει και τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Καταρτίζει τις Αιτήσεις Πληρωμής προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκταμίευση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Κανονισμού ΚΚΤ.

β) Σε συνεργασία με τη Συντονιστική Αρχή, συνυπογράφει τη διαχειριστική δήλωση που συνοδεύει κάθε Αίτηση Πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 2 και το Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού ΚΚΤ.

γ) Ενεργεί για τη διόρθωση ή την ανάκληση Αιτήσεων Πληρωμής μέσω του συστήματος SFC2021 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο και προτού η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδώσει τις εκτελεστικές αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφοι 3 και 4 του Κανονισμού ΚΚΤ.

Άρθρο 10

Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου

1. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 1 ν. 5294/2026, η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), ορίζεται ως Αρχή Ελέγχου για το Ταμείο. Περαιτέρω, η ΕΔΕΛ έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπει το άρθρο 14 παρ. 2 ν. 5294/2026.

2. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΔΕΛ:

α) Διενεργεί ελέγχους (όπως συστημικούς λογιστικούς ελέγχους, λογιστικούς ελέγχους λειτουργιών και δειγματοληπτικούς ελέγχους) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 παρ. 1 έως 6 του ΣΔΕ,

β) συντάσσει τη σύνοψη των σχετικών ελέγχων που προβλέπεται στην υποπερ. ii της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 21 του Κανονισμού ΚΚΤ, η οποία συνοδεύει κάθε Αίτηση Πληρωμής, και

γ) διενεργεί ελέγχους συμμόρφωσης των εμπλεκόμενων φορέων και συντάσσει έκθεση αξιολόγησης ως προς τα κριτήρια που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού ΚΚΤ, μεταξύ άλλων και σε φορείς που δεν έχουν ασκήσει ανάλογες αρμοδιότητες στο πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής ή του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Άρθρο 11

ΕΥ Θεσμικής και Νομικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων

Η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ), που υπάγεται στην Εθνική Αρχή Συντονισμού της Γενικής Γραμματείας ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Σχεδιάζει σε συνεργασία με τη Συντονιστική Αρχή, αναπτύσσει και προσαρμόζει το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) στις απαιτήσεις του Ταμείου.

β) Μεριμνά για τη δυνατότητα πρόσβασης των εμπλεκόμενων φορέων στη διαχείριση και τον έλεγχο των μέτρων και των επενδύσεων του Ταμείου στις διαθέσιμες στο ΟΠΣ/ΚΚΤ πληροφορίες για τα μέτρα και τις επενδύσεις του Σχεδίου.

γ) Επεξεργάζεται και αξιοποιεί τα δεδομένα που καταχωρίζονται στο ΟΠΣ/ΚΚΤ με σκοπό την ικανοποίηση απαιτήσεων των χρηστών και την παροχή στατιστικών δεδομένων.

δ) Εκπαιδεύει και υποστηρίζει τους χρήστες σε συνεργασία με τη Συντονιστική Αρχή στη λειτουργία του ΟΠΣ/ΚΚΤ.

ε) Παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης των εμπλεκόμενων φορέων σε πληροφορίες σχετικά με συνέργειες ή συμπληρωματικότητα των μέτρων και των επενδύσεων του Ταμείου με άλλα έργα που λαμβάνουν χρηματοδότηση από τα άλλα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 12

Εθνική Αρχή Συντονισμού

1. Σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στο άρθρο 17 παρ. 1 ν. 5294/2026, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ίδιου νόμου, με το οποίο τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4914/2022, μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Συντονιστικής Αρχής (βλ. το άρθρο 6 της παρούσας) και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν των έξι (6) μηνών από την 08.04.2026 που δημοσιεύθηκε ο ν. 5294/2026, οι αρμοδιότητες της Συντονιστικής Αρχής ασκούνται από τη Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ δια της Εθνικής Αρχής Συντονισμού.

2. Η Εθνική Αρχή Συντονισμού συμμετέχει στην αναθεώρηση του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου και εποπτεύει το επίπεδο συνεργειών και τον βαθμό της συμπληρωματικότητας των δράσεων και έργων του σε σχέση με λοιπά Προγράμματα, Ταμεία και μηχανισμούς.

Άρθρο 13

Λοιποί φορείς

1. Εκτός από αρχές, υπηρεσίες, φορείς και πρόσωπα που αναφέρονται παραπάνω στο παρόν ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β, στην λειτουργία του Ταμείου δυνητικά εμπλέκονται και άλλοι φορείς, που αναφέρονται ενδεικτικά στο παρόν άρθρο, με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες.

2. Η Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης:

α) Ενσωματώνει στον προγραμματισμό του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ) τα μέτρα και τις επενδύσεις του Σχεδίου και εισηγείται για την έκδοση των σχετικών Αποφάσεων Ένταξης στο ΑΠΔΕ (Συλλογική Απόφαση) από τον αρμόδιο Υπουργό για το ΑΠΔΕ, προκειμένου να λάβουν χρηματοδότηση.

β) Διαχειρίζεται τα όρια πιστώσεων ανά φορέα, όπως εγκρίνονται από το ΑΠΔΕ, για τα μέτρα και τις επενδύσεις του Σχεδίου, που κατανέμονται σε επίπεδο Συλλογικής Απόφασης, και μεριμνά για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση των Συλλογικών Αποφάσεων ώστε να διενεργούνται οι πληρωμές.

γ) Διασφαλίζει την λειτουργία του eΠΔΕ μέσω του οποίου υποστηρίζεται μηχανογραφικά το σύνολο των διαδικασιών του ΠΔΕ για τα μέτρα και τις επενδύσεις του Σχεδίου και μεριμνά για τη δυνατότητα πρόσβασης στο e-ΠΔΕ όλων των εμπλεκόμενων οντοτήτων.

δ) Συνεργάζεται με την Συντονιστική Αρχή και τα Υπουργεία Ευθύνης για ανταλλαγή και πρόσβαση σε δεδομένα που αφορούν στην ένταξη, στη χρηματοδότηση και στις πληρωμές των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου.

3. Η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚεΜΚΕ), ως η καθ' ύλην αρμόδια εθνική αρχή για τον συντονισμό και τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων, εξετάζει τα προτεινόμενα σχέδια μέτρων κρατικής ενίσχυσης, ως προς τη συμβατότητά τους με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, εκφράζει εγγράφως γνώμη που προσαρτάται σε κάθε σχέδιο και είναι αρμόδια για την κοινοποίηση των σχεδίων κρατικών ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω της διαχείρισης του ηλεκτρονικού συστήματος κοινοποιήσεων SANI (State Aid Notification System), σε συνεργασία με τις αποκεντρωμένες μονάδες κρατικών ενισχύσεων (ΑΜΚΕ) των αρμόδιων Υπουργείων Ευθύνης. Επιπλέον, η ΚεΜΚΕ, συνεργάζεται στενά με την Συντονιστική Αρχή και επιβλέπει και παρακολουθεί την πρόοδο όλων των υποθέσεων κρατικών ενισχύσεων που αφορούν μέτρα και επενδύσεις του Σχεδίου.

4. Οι Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) που έχουν συσταθεί σε κάθε Υπουργείο, έχουν την πρωτοβουλία και την ευθύνη της πραγματοποίησης των πληρωμών των σχετικών δαπανών, στη βάση των προβλεπόμενων δικαιολογητικών που προσκομίζονται σε αυτές από τον αρμόδιο φορέα ή υπηρεσία, τα οποία τεκμηριώνουν την απαίτηση της πληρωμής της κάθε δαπάνης προς τον δικαιούχο της, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην ΚΥΑ 134453/2015 «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ. 46274/26.09.2014 (Β' 2573) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως ισχύει εκάστοτε.

5. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 98 του Συντάγματος, στις οποίες περιλαμβάνονται οι αρμοδιότητες ελέγχου της διαχείρισης των δημοσίων πόρων και οι αρμοδιότητες προσυμβατικού ελέγχου των δημοσίων συμβάσεων.

6. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας που ορίστηκε ως η Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS), σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του ν. 4622/2019 και την παρ. 4 του άρθρου 3 του Καν. 883/2013, αποτελεί το εθνικό σημείο υποδοχής καταγγελιών και για τα μέτρα και τις επενδύσεις που δέχονται χρηματοδότηση από το Ταμείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Άρθρο 14

Ένταξη μέτρων και επενδύσεων στο Ταμείο

1. Για την ένταξη μέτρων και επενδύσεων στο Ταμείο, το αρμόδιο Υπουργείο Ευθύνης υποβάλλει προς έγκριση στη Συντονιστική Αρχή σχετικό αίτημα και αντίστοιχο Τεχνικό Δελτίο Έργου σύμφωνα και με τα περαιτέρω προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών.

2. Η Συντονιστική Αρχή προβαίνει σε αξιολόγηση συμμόρφωσης, κατά τον οποίο ελέγχει τη συμβατότητα του μέτρου ή της επένδυσης με (α) το Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο, (β) την εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά το άρθρο 17 του Κανονισμού ΚΚΤ και (γ) τον Κανονισμό ΚΚΤ.

3. Στην περίπτωση που η Συντονιστική Αρχή διαπιστώνει ελλείψεις, παραλείψεις ή αποκλίσεις, δύναται να ζητά από το Υπουργείο Ευθύνης να πραγματοποιήσει τις απαραίτητες αλλαγές και να υποβάλει εκ νέου το ΤΔΕ. Στη συνέχεια η Συντονιστική Αρχή επαναλαμβάνει την αξιολόγηση συμμόρφωσης κατά την παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

4. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης συμμόρφωσης και κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΚΚΤ & ΤΕ, αποφασίζεται από τον αρμόδιο για το Ταμείο Υπουργό η ένταξη, η οποία αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΑΠΔΕ.

5. Η απόφαση Ένταξης ΚΚΤ περιλαμβάνει ιδίως, ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά, τα εξής:

- α) Τον τίτλο του μέτρου ή της επένδυσης,
- β) το ποσό της χρηματοδοτικής ενίσχυσης εκ μέρους του Ταμείου,
- γ) τον προϋπολογισμό και το σχέδιο χρηματοδότησης του μέτρου ή της επένδυσης, συμπεριλαμβανομένων των επιλέξιμων δαπανών,
- δ) τη συνοπτική περιγραφή και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του μέτρου ή της επένδυσης,
- ε) τα Ορόσημα και τους Στόχους του μέτρου ή της επένδυσης, όπως αναφέρονται στην εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά το άρθρο 17 του Κανονισμού ΚΚΤ,
- στ) κατά περίπτωση, κάθε σημαντικό καθήκον ή/και αρμοδιότητα που ο Φορέας Υλοποίησης προτίθεται να αναθέσει σε τρίτα μέρη,
- ζ) τους όρους για την εφαρμογή της Απόφασης Ένταξης ΚΚΤ, συμπεριλαμβανομένων των όρων σχετικά με υποχρεώσεις του Φορέα Υλοποίησης, τις τυχόν υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων, τις τροποποιήσεις της Απόφασης Ένταξης ΚΚΤ και την ανάκληση αυτής,
- η) τις υποχρεώσεις του Φορέα Υλοποίησης που θα πρέπει να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του μέτρου ή της επένδυσης, προκειμένου να διατηρήσει το καθεστώς επιλεξιμότητας στο πλαίσιο του Ταμείου, όπως:
 - i) Η θέσπιση και εφαρμογή μέτρων για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού ΚΚΤ και ειδικότερα για (i) την τήρηση της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας (ii) την πρόληψη, εντοπισμό και αντιμετώπιση απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων και (iii) την πρόληψη της διπλής χρηματοδότησης και τη συμπληρωματικότητα με άλλα χρηματοδοτικά μέσα,
 - ii) η τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για το μέτρο ή την επένδυση, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες,
 - iii) η τήρηση των όρων που διασφαλίζουν τη διαδρομή ελέγχου,
 - iv) η τήρηση των κανόνων δημοσιότητας,
 - v) η τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
 - vi) η αποδοχή των ελέγχων που διενεργούνται από τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά όργανα ελέγχου στον Φορέα Υλοποίησης, για τη δράση και τη διευκόλυνση του έργου τους, και
 - vii) κάθε άλλο στοιχείο που προβλέπεται στα άρθρα 9 και 24 ν. 5140/2024.

6. Το περιεχόμενο των αποφάσεων Ένταξης ΚΚΤ εξειδικεύεται και τυποποιείται στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών, μπορεί δε να αναπροσαρμόζεται αναλόγως εφόσον κρίνεται σκόπιμο ή αναγκαίο. Σε κάθε περίπτωση, το περιεχόμενο κάθε Απόφασης Ένταξης ΚΚΤ προσαρμόζεται στα δεδομένα του μέτρου ή της επένδυσης που αφορά.

7. Οι αποφάσεις Ένταξης ΚΚΤ δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Ταμείου και στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

8. Σε περίπτωση που κατά την υλοποίηση του μέτρου ή της επένδυσης συντρέχει λόγος τροποποίησης της απόφασης Ένταξης ΚΚΤ και των στοιχείων που περιλαμβάνονται σε αυτή, προκειμένου να διευκολυνθεί η

ικανοποιητική επίτευξη σχετικών Οροσήμων και Στόχων και των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων, καθώς και σε περίπτωση που μεταβληθούν άλλα στοιχεία, όπως ενδεικτικά και όχι περιοριστικά είναι τυχόν μεταβολή στο πρόσωπο του Φορέα Υλοποίησης ή/και στον προϋπολογισμό του μέτρου ή της επένδυσης, ακολουθείται η διαδικασία των παρ. 1 έως 6 του παρόντος άρθρου.

9. Με τη διαδικασία της παρ. 4, αποφασίζεται από τον αρμόδιο για το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο Υπουργό, η τροποποίηση ή και ανάκληση της Απόφασης Ένταξης ΚΚΤ για ορισμένο μέτρο ή επένδυση.

10. Σε περίπτωση που κατά την περίοδο υλοποίησης το μέτρο ή η επένδυση αποκλίνει από τους όρους της Απόφασης Ένταξης ΚΚΤ ή παρουσιάζει σημαντικές καθυστερήσεις στην επίτευξη των εγκεκριμένων Οροσήμων και Στόχων, η Συντονιστική Αρχή δύναται να απαιτήσει διορθωτικά μέτρα και να τάσσει προθεσμία συμμόρφωσης του Φορέα Υλοποίησης, ενώ αν οι ανωτέρω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες ή ο Φορέας υλοποίησης δεν υλοποιήσει τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας προθεσμίας συμμόρφωσης, η Απόφαση Ένταξης ΚΚΤ δύναται να ανακληθεί. Με την ανάκληση της Απόφασης Ένταξης ΚΚΤ, το μέτρο ή η επένδυση ολοκληρώνεται αυτοδίκαια στη Συλλογική Απόφαση (ΣΑ) του ΑΠΔΕ με προϋπολογισμό ίσο με το ύψος των πληρωμών του.

11. Στην ίδια απόφαση περί ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης ΚΚΤ ρυθμίζεται ο τρόπος χρηματοδότησης τυχόν ανειλημμένων υποχρεώσεων.

12. Σε κάθε περίπτωση, εφαρμόζεται συμπληρωματικά το Εγχειρίδιο Διαδικασιών.

Άρθρο 15

Υλοποίηση και Παρακολούθηση Μέτρων και Επενδύσεων

1. Ο Φορέας Υλοποίησης κάθε μέτρου ή επένδυσης υποχρεούται να ενημερώνει ανά τρίμηνο το ΟΠΣ/ΚΚΤ για την πρόοδο υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου του μέτρου ή επένδυσης, και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή Αίτησης Πληρωμής για το σχετιζόμενο μέτρο ή επένδυση.

2. Ο Φορέας Υλοποίησης παρακολουθεί την πρόοδο υλοποίησης των μέτρων και επενδύσεων και λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή πιθανών καθυστερήσεων αυτών και ενημερώνει το ΟΠΣ/ΚΚΤ.

Ο Φορέας Υλοποίησης ή το Υπουργείο Ευθύνης κατά περίπτωση (καθώς και, κατ' αναλογία, η Συντονιστική Αρχή ΚΚΤ για ενέργειες, δράσεις και έργα Τεχνικής Βοήθειας) δηλώνουν αμελλητί στο ΟΠΣ/ΚΚΤ την επίτευξη των Οροσήμων/Στόχων κάθε μέτρου ή επένδυσης που συνδέονται με Αίτηση Πληρωμής, υποβάλλοντας την απαραίτητη τεκμηρίωση. Ο ανεξάρτητος ελεγκτής, ο οποίος επιλαμβάνεται της επιβεβαίωσης της επίτευξης κάθε Οροσήμου και Στόχου που συνδέεται με Αίτηση Πληρωμής, καθώς και της ολοκλήρωσης μέτρου ή επένδυσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της παρούσας, υποβάλλει το πόρισμα του στον Φορέα Υλοποίησης ή στο Υπουργείο Ευθύνης ή στη Συντονιστική Αρχή ΚΚΤ κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 παρ. 4 της παρούσας, συνοδευόμενο από τη συμπληρωμένη και επαρκώς τεκμηριωμένη λίστα ελέγχου. Το Υπουργείο Ευθύνης βεβαιώνει την πληρότητα και ορθότητα των ανωτέρω στοιχείων μέσω του ΟΠΣ/ΚΚΤ. Σε περίπτωση ευρημάτων με δημοσιονομική επίπτωση, το Υπουργείο Ευθύνης μεριμνά για τη λήψη των απόψεων του ελεγχόμενου φορέα, εξετάζει αυτές και ακολούθως επικυρώνει ή μη την ικανοποιητική επίτευξη του Οροσήμου/Στόχου, αναρτώντας στο ΟΠΣ/ΚΚΤ και τη διαδικασία εξέτασης αντιρρήσεων που πραγματοποιήσε, σύμφωνα μετά οριζόμενα στο άρθρο 16 παρ. 7 της παρούσας.

Άρθρο 16

Έλεγχος επίτευξης Οροσήμων και Στόχων

1. Για την επιβεβαίωση της επίτευξης κάθε Οροσήμου και Στόχου που συνδέεται με Αίτηση Πληρωμής, καθώς και της ολοκλήρωσης μέτρου ή επένδυσης, ορίζεται, κατόπιν ανάθεσης σχετικής σύμβασης από τη Συντονιστική Αρχή ΚΚΤ ή τους Φορείς Υλοποίησης ή τα Υπουργεία Ευθύνης κατά περίπτωση, ανεξάρτητος ελεγκτής, ο οποίος διενεργεί διοικητικούς ή και επιτόπιους ελέγχους στο μέτρο ή την επένδυση.

2. Ο ως άνω οριζόμενος ανεξάρτητος ελεγκτής πρέπει να είναι ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή ελεγκτική εταιρία, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4449/2017, που είναι εγγεγραμμένοι στο Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017.

3. Σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών, ο ανεξάρτητος ελεγκτής ελέγχει και βεβαιώνει εγγράφως την επίτευξη κάθε Οροσήμου και Στόχου που συνδέεται με Αίτηση Πληρωμής, καθώς και τη μη ανάσχεση ήδη επιτευχθέντων Οροσήμων και Στόχων του ελεγχόμενου μέτρου ή επένδυσης, την ολοκλήρωση του ελεγχόμενου μέτρου ή επένδυσης και την τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και του εφαρμοστέου εθνικού και ενωσιακού δικαίου και ιδίως των κανόνων σχετικά με την αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων, την πρόληψη της απάτης, της διαφθοράς και της διπλής χρηματοδότησης κατά την υλοποίηση του ελεγχόμενου μέτρου ή επένδυσης και τη διαχείριση των κονδυλίων, καθώς και τη

συμμόρφωση του ελεγχόμενου μέτρου ή επένδυσης με την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852.

4. Ο ανεξάρτητος ελεγκτής συντάσσει και υποβάλλει στη Συντονιστική Αρχή ΚΚΤ ή στον Φορέα Υλοποίησης ή στο Υπουργείο Ευθύνης, κατά περίπτωση, επαρκώς τεκμηριωμένη Έκθεση Επίτευξης Οροσήμων/Στόχων, συνοδευόμενη από Λίστα Ελέγχου, όπου με εύλογη βεβαιότητα διαπιστώνει και βεβαιώνει τα αναφερόμενα στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου ή/και τυχόν αδυναμίες που εντοπίζονται ή/και δημοσιονομικές διορθώσεις/ανακτήσεις που πρέπει να επιβληθούν από τη Συντονιστική Αρχή, όπου απαιτείται.

5. Για την υλοποίηση του έργου του ο ανεξάρτητος ελεγκτής συνεργάζεται με άλλης επαγγελματικής ειδικότητας πρόσωπα, όπου απαιτείται, όπως νομικούς και τεχνικούς συμβούλους, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εκάστου ελεγχόμενου μέτρου ή επένδυσης ή/και των Οροσήμων/Στόχων προς επιβεβαίωση, τα οποία καταρτίζουν και υποβάλλουν στον ανεξάρτητο ελεγκτή για συνυποβολή τα σχετικά τους πορίσματα, που συνοδεύουν την Έκθεση Επίτευξης Οροσήμων/Στόχων. Τα ανωτέρω πρόσωπα, πρέπει να διαθέτουν την απαραίτητη εκπαίδευση, υποδομή, εμπειρία, επαγγελματισμό και τεχνογνωσία για τη διεξαγωγή του ανεξάρτητου ελέγχου και επιδεικνύουν την προσήκουσα επιμέλεια κατά τη διενέργειά του.

6. Ο Ανεξάρτητος Ελεγκτής υποχρεούται μαζί με την Έκθεση Επίτευξης Οροσήμων/Στόχων να υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) σχετικά με την ανεξαρτησία του ως προς το φορέα για τον οποίο διενήργησε τον έλεγχο. Η υπεύθυνη δήλωση του ανωτέρω εδαφίου υποβάλλεται από τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή και για κάθε συνεργαζόμενο με αυτόν πρόσωπο, σύμφωνα με την παρούσα. Η υποχρέωση υποβολής υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με τα ανωτέρω εδάφια ορίζεται ρητά στα έγγραφα της σύμβασης του Ανεξάρτητου Ελεγκτή με τον Φορέα Υλοποίησης ή το Υπουργείο Ευθύνης, ανάλογα με την περίπτωση.

7. Περαιτέρω,

α) Στην περίπτωση που κατά τον έλεγχο του ανεξάρτητου ελεγκτή διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στην Έκθεση Επίτευξης Οροσήμων/Στόχων με κατάλληλη τεκμηρίωση και υποβάλλεται αρμοδίως σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα.

β) Εφόσον από τον έλεγχο του ανεξάρτητου ελεγκτή εντοπίζονται ευρήματα με δημοσιονομική επίπτωση, το Υπουργείο Ευθύνης μεριμνά για τη λήψη των απόψεων του ελεγχόμενου φορέα, εξετάζει αυτές και ακολουθώντας επικυρώνει ή μη, την ικανοποιητική επίτευξη του Οροσήμου/Στόχου, αποστέλλοντας/αναρτώντας στο ΟΠΣ/ΚΚΤ και τη διαδικασία εξέτασης αντιρρήσεων που πραγματοποιήσει. Ο ελεγχόμενος φορέας και οι άλλοι φορείς στους οποίους έχει κοινοποιηθεί η Έκθεση Επίτευξης Οροσήμων/Στόχων από το Υπουργείο Ευθύνης έχουν δικαίωμα να υποβάλουν εγγράφως αντιρρήσεις ή/και παρατηρήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημέρα επίδοσης της Έκθεσης Επίτευξης Οροσήμων/Στόχων. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η Έκθεση Επίτευξης Οροσήμων/Στόχων με τις τυχόν αντιρρήσεις ή/και παρατηρήσεις των ανωτέρω φορέων και η σχετική εισήγηση του Υπουργείου Ευθύνης γνωστοποιείται στη Συντονιστική Αρχή και στους αποδέκτες που εξ αρχής έλαβαν γνώση αυτής.

γ) Για την επίτευξη των ανωτέρω και στην περίπτωση που το Υπουργείο Ευθύνης δεν δύναται διοικητικά να εξετάσει τις αντιρρήσεις του ελεγχόμενου φορέα, προβαίνει σε κάθε απαιτούμενη ενέργεια προς την επιτυχή ολοκλήρωση.

8. Ειδικά για τις περιπτώσεις Οροσήμων νομοθετικής φύσεως ή και Οροσήμων που αφορούν μεταρρυθμίσεις, η επίτευξη αυτών δηλώνεται στο ΟΠΣ/ΚΚΤ από το Υπουργείο Ευθύνης, με την απαραίτητη τεκμηρίωση, και επιβεβαιώνεται από τη Συντονιστική Αρχή σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 6 περ. γ) της παρούσας.

Άρθρο 17

Έλεγχοι

1. Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), καταρτίζει στρατηγική ελέγχου (η «Στρατηγική Ελέγχου»), για όλη την περίοδο εφαρμογής του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου, στην οποία παρουσιάζεται και τεκμηριώνεται ο σχεδιασμός των ελέγχων. Η Στρατηγική Ελέγχου περιλαμβάνει τις μεθόδους ανάλυσης κινδύνου και δειγματοληψίας για το σχεδιασμό των ελέγχων βάσει προτεραιοτήτων, τη μεθοδολογία ελέγχου που θα χρησιμοποιηθεί και τους ανθρώπινους πόρους που θα διατεθούν για την υλοποίηση των ελέγχων και των ελεγκτικών εργασιών. Η Στρατηγική Ελέγχου δύναται να επικαιροποιείται με σκοπό την εξειδίκευση του βραχυπρόθεσμου σχεδιασμού των ελέγχων ή/και την αναθεώρηση της ελεγκτικής προσέγγισης.

2. Για την υλοποίηση της Στρατηγικής Ελέγχου, η Συντονιστική Αρχή αποστέλλει στην ΕΔΕΛ τον οριστικό πληθυσμό των Οροσήμων/Στόχων που περιλαμβάνονται στην Αίτηση Πληρωμής, συνοδευόμενο από την έγγραφη διαβεβαίωση ότι είναι διαθέσιμη η πλήρης τεκμηρίωση που αφορά στην επίτευξη των εν λόγω Οροσήμων/Στόχων, στην τήρηση των διαδικασιών του ΣΔΕ καθώς και στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τα συγκεκριμένα Ορόσημα/Στόχους.

3. Η ΕΔΕΛ, διασφαλίζει την υλοποίηση και παρακολούθηση των ελέγχων που περιλαμβάνονται στη Στρατηγική Ελέγχων, ώστε να παρέχεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εύλογη βεβαιότητα για την επαλήθευση της αποτελεσματικής λειτουργίας του ΣΔΕ, την επίτευξη των Οροσήμων και Στόχων που περιλαμβάνονται στις Αιτήσεις Πληρωμής και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και την πρόληψη διπλής χρηματοδότησης. Για τα μέτρα και επενδύσεις του δείγματός της, βεβαιώνεται επίσης η μη ανάσχεση των ήδη επιτευχθέντων Οροσήμων και Στόχων προηγούμενης Αίτησης Πληρωμής.

4. Ειδικότερα, για τους ελέγχους της ΕΔΕΛ εφαρμόζονται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 14 του ν. 5294/2026 (Α' 58). Συγκεκριμένα:

α) Οι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτικές ομάδες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 4914/2022 (Α' 61). Για τους συμμετέχοντες στις ελεγκτικές ομάδες και τους εξωτερικούς συνεργάτες διασφαλίζεται η λειτουργική ανεξαρτησία τους από την Ειδική Υπηρεσία ΚΚΤ & ΤΕ, τη Συντονιστική Αρχή, την Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων που έχει οριστεί ως λογιστική αρχή, καθώς και κάθε άλλο εμπλεκόμενο φορέα στην υλοποίηση μέτρων και επενδύσεων του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου.

β) Οι έλεγχοι διενεργούνται από τη Διεύθυνση Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (ΓΔΕΣΠ), βάσει προγραμματισμού και πραγματοποιούνται επιτοπίως ή/και στην έδρα της Αρχής Ελέγχου, βάσει δικαιολογητικών, εγγράφων και στοιχείων που τηρούνται από τους ελεγχόμενους φορείς σε συστήματα ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων ή σε έντυπη μορφή και τα οποία απαιτούνται για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

γ) Οι έλεγχοι διενεργούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Ελέγχου της ΕΔΕΛ. Μετά το πέρας του ελέγχου, το όργανο ελέγχου συντάσσει έκθεση προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου, η οποία περιλαμβάνει και τυχόν συστάσεις για τη λήψη αναγκαίων διορθωτικών μέτρων, και την υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΓΔΕΣΠ. Η ανωτέρω Διεύθυνση, αφού διενεργήσει έλεγχο ποιότητας της έκθεσης, την κοινοποιεί στους ελεγχόμενους φορείς, στην Ειδική Υπηρεσία ΚΚΤ & ΤΕ, στη Συντονιστική Αρχή και στην Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων που έχει οριστεί ως λογιστική αρχή.

δ) Οι ανωτέρω φορείς έχουν δικαίωμα να υποβάλουν εγγράφως αντιρρήσεις ή/και παρατηρήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημέρα επίδοσης της έκθεσης ελέγχου. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, οι εκθέσεις προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου με τις τυχόν αντιρρήσεις ή/και παρατηρήσεις των ανωτέρω φορέων και τη σχετική εισήγηση επί αυτών της Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, εξετάζονται από την ΕΔΕΛ, η οποία εγκρίνει και οριστικοποιεί τα αποτελέσματα των ελέγχων. Στη συνεδρίαση της ΕΔΕΛ δύναται να παρευρίσκονται, μετά από πρόσκλησή της, οι φορείς που υπέβαλαν αντιρρήσεις ή παρατηρήσεις, για την υποστήριξη των θέσεων τους. Τα οριστικά αποτελέσματα των ελέγχων της ΕΔΕΛ κοινοποιούνται σε όλους τους ανωτέρω φορείς, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας, καθώς και σε οποιονδήποτε άλλο φορέα κρίνεται αναγκαίο από την ΕΔΕΛ.

ε) Σε περίπτωση επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης ή/και ανάκτησης από έλεγχο της ΕΔΕΛ, εφαρμόζεται η απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 7 του άρθρου 16 ν. 5294/2026 (Α' 58). Η αρμοδιότητα για την έκδοση των αποφάσεων δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθεισών δαπανών ανήκει στην ΕΔΕΛ. Οι αποφάσεις αυτές υπογράφονται από τον Πρόεδρο της ΕΔΕΛ.

στ) Η ΕΔΕΛ, σε συνέχεια αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των ελέγχων της και ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, μπορεί να απευθύνει συστάσεις για τη λήψη διορθωτικών μέτρων στην Ειδική Υπηρεσία ΚΚΤ & ΤΕ, στη Συντονιστική Αρχή, στην Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων που έχει οριστεί ως λογιστική αρχή και στους ελεγχόμενους φορείς.

ζ) Οι σχετικές συστάσεις της ΕΔΕΛ κοινοποιούνται στους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς και στην Ειδική Υπηρεσία ΚΚΤ & ΤΕ, στη Συντονιστική Αρχή και στην Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων που έχει οριστεί ως λογιστική αρχή, με έγγραφο της Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Οι εν λόγω φορείς έχουν δικαίωμα να υποβάλουν στην ΕΔΕΛ, εγγράφως, αντιρρήσεις ή και παρατηρήσεις εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση του εγγράφου σε αυτούς. Μετά από την εξέταση των αντιρρήσεων ή παρατηρήσεων ή την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η ΕΔΕΛ, εφόσον θεωρεί ότι συντρέχει περίπτωση να γίνουν δημοσιονομικές διορθώσεις ή να ληφθούν λοιπά διορθωτικά μέτρα, προβαίνει στην έκδοση σχετικής απόφασης, η οποία λαμβάνεται υπόψη

για τη σύνταξη της σύνοψης ελέγχων που προβλέπεται στην υποπερ. ii της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 21 του Κανονισμού ΚΚΤ και συνοδεύει κάθε Αίτηση Πληρωμής.

η) Αναφορικά με την ποινική και αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του προσωπικού των οργανικών μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, των ελεγκτών του Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ, των ελεγκτών του Μητρώου Εμπειρογνομόνων, καθώς και των Μελών της ΕΔΕΛ, καθώς και για την παροχή νομικής υποστήριξης, ισχύουν τα οριζόμενα στις παρ. 9 και 10 του άρθρου 18 του ν. 4914/2022 (Α' 61).

θ) Για τον καθορισμό αποζημίωσης για τους ελέγχους της παρούσας και για την αποζημίωση των δαπανών μετακίνησης, ισχύουν τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 18 του ν. 4914/2022 (Α' 61). Για την κάλυψη του κόστους των ανωτέρω διατίθενται οι απαραίτητοι πόροι της τεχνικής βοήθειας του Ταμείου.

ι) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέρος των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (ΓΔΕΣΠ), στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου, δύναται να ανατεθεί με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4412/2016, σε ελεγκτικές εταιρίες ή άλλους οικονομικούς φορείς που δεν σχετίζονται, με οποιονδήποτε τρόπο, με το συντονισμό, τη διαχείριση και την υλοποίηση των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου. Οι υπηρεσίες που ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες, τελούν υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Για την κάλυψη του κόστους των ανωτέρω συμβάσεων διατίθενται οι απαραίτητοι πόροι της τεχνικής βοήθειας του Ταμείου.

5. Η Συντονιστική Αρχή δύναται να διενεργεί διαχειριστικές επαληθεύσεις, μέσω ελέγχων εγγράφων ή επιτόπιων ελέγχων ή και να τις αναθέτει σε ανεξάρτητο ελεγκτή, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της για τον συντονισμό της παρακολούθησης των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου και της διασφάλισης της ορθότητας των στοιχείων της Αίτησης Πληρωμής ή σε περίπτωση ανάγκης διερεύνησης υπόνοιας απάτης, διαφθοράς ή σύγκρουσης συμφερόντων ή σε συνέχεια αποτελεσμάτων ελέγχων εθνικών οργάνων. Οι ανωτέρω διαχειριστικές επαληθεύσεις διενεργούνται από ελεγκτικές ομάδες, οι οποίες συστήνονται και συγκροτούνται με απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΚΚΤ & ΤΕ. Για τους συμμετέχοντες στις ελεγκτικές ομάδες διασφαλίζεται η λειτουργική ανεξαρτησία τους από τα Υπουργεία Ευθύνης, τους Φορείς Υλοποίησης, καθώς και κάθε άλλο εμπλεκόμενο φορέα στην υλοποίηση του μέτρου ή της επένδυσης. Ειδικότερα,

α) Στην περίπτωση που διαπιστώνεται παρατυπία στο πλαίσιο των εν λόγω ελέγχων, αυτή αναφέρεται στην έκθεση ελέγχου της Συντονιστικής Αρχής με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση.

β) Η έκθεση ελέγχου, στην οποία προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση ή και ανάκτηση, επιδίδεται στον ελεγχόμενο φορέα, με επιμέλεια της Συντονιστικής Αρχής.

γ) Ο ελεγχόμενος φορέας έχει δικαίωμα να υποβάλει εγγράφως αντιρρήσεις ή/και παρατηρήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημέρα επίδοσης της έκθεσης ελέγχου. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, οι εκθέσεις ελέγχου με τις τυχόν αντιρρήσεις ή/και παρατηρήσεις κατά τα ανωτέρω και τη σχετική εισήγηση της Συντονιστικής Αρχής εγκρίνονται από το Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΚΚΤ & ΤΕ και τα αποτελέσματα των ελέγχων καθίστανται οριστικά.

δ) Τα οριστικά αποτελέσματα των ελέγχων της Συντονιστικής Αρχής κοινοποιούνται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας καθώς και σε οποιονδήποτε άλλο φορέα κρίνεται από την Συντονιστική Αρχή αναγκαίο, και καταχωρίζονται στο ΟΠΣ/ΚΚΤ.

ε) Σε περίπτωση επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης ή/και ανάκτησης από έλεγχο της Συντονιστικής Αρχής, εκδίδεται η σχετική απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΚΚΤ & ΤΕ.

6. Η Συντονιστική Αρχή, στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου και σε συνέχεια αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των ελέγχων των ανεξάρτητων ελεγκτών ή και των ελέγχων που η ίδια εκτελεί, μπορεί να απευθύνει διορθωτικά μέτρα στους ελεγχόμενους φορείς. Τα εν λόγω διορθωτικά μέτρα κοινοποιούνται στους εμπλεκόμενους φορείς, οι οποίοι έχουν δικαίωμα να υποβάλουν στη Συντονιστική Αρχή, εγγράφως, αντιρρήσεις ή και παρατηρήσεις εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση του εγγράφου σε αυτούς. Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η Συντονιστική Αρχή προβαίνει στην έκδοση σχετικής απόφασης οριστικοποίησης των διορθωτικών μέτρων και εφόσον απαιτείται εισηγείται αρμοδίως την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης.

7. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την αρμοδιότητα ελέγχου της ορθής χρήσης της χρηματοδοτικής ενίσχυσης, και δύναται να προβαίνουν σε διοικητικές έρευνες και επιτόπιους

ελέγχους επί των δράσεων κάθε τελικού αποδέκτη, Φορέα Υλοποίησης, εργολάβου και υπεργολάβου που λαμβάνει χρηματοδότηση από την Ε.Ε. δυνάμει του Κανονισμού ΚΚΤ. Ειδικότερα,

α) Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται παρατυπίες στο πλαίσιο των ανωτέρω ελέγχων, τα σχετικά πορίσματα αποστέλλονται στους αρμόδιους φορείς για την υποβολή αντιρρήσεων, σύμφωνα με τις διαδικασίες και προθεσμίες που καθορίζονται από την ελεγκτική αρχή/όργανο.

β) Ο Φορέας Υλοποίησης και οι άλλοι φορείς στους οποίους έχουν κοινοποιηθεί τα πορίσματα ελέγχων, έχουν δικαίωμα να υποβάλουν, αντιρρήσεις ή και παρατηρήσεις, σύμφωνα με τις διαδικασίες και προθεσμίες που καθορίζονται από την ελεγκτική αρχή/όργανο. Σε περίπτωση πορίσματος ελέγχου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, τη διατύπωση θέσεων των Ελληνικών Αρχών στην απάντηση συντονίζει η Συντονιστική Αρχή. Η ελεγκτική αρχή/όργανο έχει την ευθύνη οριστικοποίησης των πορισμάτων.

γ) Εφόσον από το οριστικό πόρισμα ελέγχου προκύπτουν συστάσεις προς τον ελεγχόμενο φορέα, η Συντονιστική Αρχή παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς αυτές. Στην περίπτωση που εντοπίζεται παρατυπία με δημοσιονομική επίπτωση, οπότε και απαιτείται η επιβολή δημοσιονομικής διόρθωσης ή/και ανάκτησης, εκδίδεται σχετική απόφαση από τον Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΚΚΤ & ΤΕ και τα στοιχεία καταχωρίζονται στο ΟΠΣ/ΚΚΤ, με επιμέλεια της Συντονιστικής Αρχής.

8. Οι εμπλεκόμενοι φορείς στην διαχείριση, υλοποίηση και παρακολούθηση των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου έχουν υποχρέωση διατήρησης όλων των πρωτότυπων εγγράφων και ιδίως των λογιστικών και φορολογικών αρχείων για πέντε (5) έτη από την λήξη της περιόδου λειτουργίας του Ταμείου που ορίζεται από το άρθρο 1 του Κανονισμού ΚΚΤ, ήτοι μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2037, εκτός εάν προβλέπεται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από άλλες ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, και να παρέχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα όργανα ελέγχου. Σε περίπτωση που είναι σε εξέλιξη έλεγχοι, προσφυγές, δικαστικές διαδικασίες, διεκδίκηση απαιτήσεων σχετικά με την επιχορήγηση ή διαπιστωθούν συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή αθέτηση υποχρεώσεων, τα έγγραφα και αρχεία πρέπει να διατηρούνται μέχρι να ολοκληρωθούν οι εν λόγω έλεγχοι, προσφυγές, δικαστικές διαδικασίες ή διεκδίκηση απαιτήσεων. Εάν οι διαχειριστικές επαληθεύσεις, μέσω ελέγχων εγγράφων ή επιτόπιων ελέγχων, διενεργούνται δειγματοληπτικά, τηρούνται αρχεία που περιγράφουν και τεκμηριώνουν τη δειγματοληπτική μέθοδο και καθορίζουν τις δράσεις ή τις συναλλαγές που επιλέγονται προς επαλήθευση.

9. Για τους σκοπούς του λογιστικού και κάθε άλλου ελέγχου και για την παροχή συγκρίσιμων πληροφοριών σχετικά με τη χρήση των χρηματοδοτικών ενισχύσεων σε σχέση με μέτρα και επενδύσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Σχεδίου, η Συντονιστική Αρχή μεριμνά ώστε οι Φορείς Υλοποίησης να συλλέγουν, να καταγράφουν και να αποθηκεύουν στο ΟΠΣ/ΚΚΤ ή άλλο κατάλληλο ηλεκτρονικό σύστημα και να διασφαλίζουν την πρόσβαση στις ακόλουθες τυποποιημένες κατηγορίες δεδομένων:

α) το όνομα των τελικών αποδεκτών των χρηματοδοτικών ενισχύσεων, τους αριθμούς φορολογικού μητρώου και το ύψος των χρηματοδοτικών ενισχύσεων από το Ταμείο,

β) το όνομα του(των) αναδόχου(-ων) και του υπεργολάβου(-ων) και τον(τους) αριθμό(-ούς) φορολογικού μητρώου και την αξία της(των) σύμβασης(-ων), όταν ο τελικός αποδέκτης των χρηματοδοτικών ενισχύσεων είναι αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία σχετικά με δημόσιες συμβάσεις.

10. Η Συντονιστική Αρχή παρακολουθεί τη ικανοποιητική συμμόρφωση των φορέων επί του συνόλου των συστάσεων και των μέτρων συμμόρφωσης που προτείνονται από όλα τα όργανα ελέγχου.

Άρθρο 18

Δημοσιότητα

1. Σε κάθε μέτρο δημοσιότητας σχετικά με μέτρα και επενδύσεις του Σχεδίου, συμπεριλαμβανομένων διασκέψεων, σεμιναρίων ή οποιοσδήποτε άλλης πληροφορίας ή προωθητικού υλικού (όπως φυλλάδια, αφίσες, παρουσιάσεις κ.λπ.), θα πρέπει να αναφέρεται ευκρινώς ότι η Δράση ή το μέτρο ή η επένδυση λαμβάνει χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την ένδειξη «χρηματοδοτείται από το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα» και να τίθεται το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Όπου τυγχάνει εφαρμογής, κάθε σχετική ανακοίνωση ή δημοσίευση αναφέρει ότι εκφράζει την άποψη και γνώμη του συντάκτη αυτής και δεν αντικατοπτρίζει απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν ευθύνονται για οποιαδήποτε πιθανή χρήση της πληροφορίας αυτής.

3. Όλοι οι φορείς που, σύμφωνα με την παρούσα, εμπλέκονται στην υλοποίηση, παρακολούθηση, εκτέλεση και λειτουργία των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου υποχρεούνται να εφαρμόζουν και να συμμορφώνονται με την επικοινωνιακή στρατηγική για το Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο, όπως καταρτίζεται και δημοσιεύεται από τη Συντονιστική Αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

Άρθρο 19

Πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης

1. Η Συντονιστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαμόρφωση στρατηγικής κατά της απάτης στη λειτουργία του Ταμείου. Η στρατηγική αυτή έχει ως βασικούς άξονες την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση, θέτει στόχους και εξειδικεύεται με περαιτέρω ενέργειες, όπου απαιτείται.

2. Κύριοι στόχοι της ανωτέρω στρατηγικής είναι: α) η ενίσχυση ηθικής κουλτούρας, β) η αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων Εθνικών Αρχών, γ) η αποτελεσματική συνεργασία με τους αρμόδιους εξωτερικούς φορείς, δ) η ενίσχυση της διαφάνειας και ε) η ενίσχυση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του Ταμείου. Προς τον ανωτέρω σκοπό, το Εγχειρίδιο Διαδικασιών εξειδικεύει τις ενέργειες αξιολόγησης κινδύνων απάτης και εξέτασης κινδύνων απάτης που πιθανώς εντοπίζονται σε όλα τα στάδια διαδικασιών του ΣΔΕ.

3. Στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής καθορίζονται μέτρα πρόληψης, εντοπισμού και αντιμετώπισης της απάτης στις διαδικασίες του ΣΔΕ και τη λειτουργία του Ταμείου, η εφαρμογή των οποίων είναι υποχρεωτική για όλους τους φορείς που εμπλέκονται σε αυτό.

4. Η Συντονιστική Αρχή συγκροτεί Ομάδα Αξιολόγησης και Διαχείρισης Κινδύνων Απάτης, έργο της οποίας είναι η αξιολόγηση των κινδύνων απάτης, αξιοποιώντας μεταξύ άλλων πληροφοριακά εργαλεία και συστήματα όπως το εθνικό σύστημα ΟΠΣ και το σύστημα της ΕΕ Arachne+, η πρόταση τυχόν διορθωτικών μέτρων και η αναφορά των αποτελεσμάτων στους αρμόδιους φορείς. Στο πλαίσιο αυτό, ορίζεται Υπεύθυνος για θέματα απάτης, ο οποίος συντονίζει το έργο της Ομάδας, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών.

5. Τυχόν καταγγελίες που αφορούν σε μέτρα και επενδύσεις του Σχεδίου υποβάλλονται στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας, η οποία τις διαχειρίζεται σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Διαχείρισης Καταγγελιών αυτής. Για την εξέταση των καταγγελιών που διαβιβάζονται στην Συντονιστική Αρχή από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών.

6. Για την αναφορά παρατυπιών, η Συντονιστική Αρχή κάνει χρήση του τυποποιημένου υποδείγματος που έχει εγκριθεί ως παράρτημα ΧΙΙ του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου), με τις σχετικές προσαρμογές για το αντικείμενο του Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου. Για τον σκοπό αυτό, η Συντονιστική Αρχή κάνει επίσης χρήση του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών, το οποίο επιτρέπει την εξαγωγή των παρατυπιών σε αρχείο που επισυνάπτεται στη Διαχειριστική Δήλωση και στην περίληψη των λογιστικών ελέγχων.

7. Οι ανεξάρτητοι ελεγκτές βεβαιώνουν στο πλαίσιο των ελέγχων τους (κατά το άρθρο 16 παρ. 1 επ.) τη θέσπιση και εφαρμογή μέτρων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση απάτης και διαφθοράς.

8. Η ΕΔΕΛ εξετάζει τη θέσπιση και εφαρμογή μέτρων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση απάτης και διαφθοράς κατά τους ελέγχους της.

Άρθρο 20

Σύγκρουση Συμφερόντων

1. Όλα τα μέρη που εμπλέκονται στο στάδιο έγκρισης, υλοποίησης ή ελέγχου μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου οφείλουν να δηλώνουν γραπτώς την απουσία σύγκρουσης συμφερόντων (κατά τη έννοια του άρθρου 61 του δημοσιονομικού κανονισμού (Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου) και ότι εάν προκύψει τέτοιος κίνδυνος θα το δηλώνουν αρμοδίως προς περαιτέρω αξιολόγηση. Η δήλωση αυτή, υποβάλλεται άπαξ στους αρμόδιους φορείς, οι οποίοι οφείλουν να τηρούν σχετικό μητρώο. Στην περίπτωση εξωτερικών εμπειρογνομόνων ή ελεγκτών, σχετική πρόβλεψη αναφέρεται στη σύμβαση ανάθεσης εργασιών.

2. Η Συντονιστική Αρχή μεριμνά για τον έλεγχο της μη σύγκρουσης συμφερόντων στα διάφορα στάδια της υλοποίησης των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, πληροφοριακά εργαλεία και συστήματα όπως το εθνικό σύστημα ΟΠΣ και το σύστημα της ΕΕ Arachne+. Χαρακτηριστικά, διενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών, ελέγχους κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων και προσκλήσεων ενισχύσεων για την υλοποίηση μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου, εφαρμόζοντας κατάλληλη μέθοδο αξιολόγησης κινδύνων. Ο Φορέας Υλοποίησης αποστέλλει στη Συντονιστική Αρχή όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες προς έλεγχο. Επισημαίνεται ότι ο έλεγχος της Συντονιστικής Αρχής σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά την υποχρέωση του Φορέα Υλοποίησης/αναθέτουσας αρχής για τη λήψη μέτρων για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την επανόρθωση

συγκρούσεων συμφερόντων ούτε τις σχετικές διατάξεις του οικείου ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τη σύναψη εκάστης σύμβασης.

3. Οι ανεξάρτητοι ελεγκτές βεβαιώνουν στο πλαίσιο των ελέγχων τους τη θέσπιση και εφαρμογή μέτρων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση σύγκρουσης συμφερόντων.

4. Η ΕΔΕΛ εξετάζει τη θέσπιση και εφαρμογή μέτρων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση σύγκρουσης συμφερόντων κατά τους ελέγχους της.

Άρθρο 21

Πρόληψη διπλής χρηματοδότησης

1. Η αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης διασφαλίζεται σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών.

2. Οι Φορείς Υλοποίησης δηλώνουν, μέσω του Τεχνικού Δελτίου Έργου αν υφίσταται συνέργεια/συμπληρωματικότητα του υπό ένταξη μέτρου ή της υπό ένταξη επένδυσης με έργα που έχουν χρηματοδοτηθεί ή χρηματοδοτούνται ή αναμένεται να χρηματοδοτηθούν από άλλα Ταμεία ή προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτή την περίπτωση, αναφέρεται υποχρεωτικά η διάκριση του φυσικού αντικείμενου και των δαπανών που περιλαμβάνονται σε κάθε έργο που χρηματοδοτείται από άλλο Ταμείο ή πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με το υπό ένταξη μέτρο ή την υπό ένταξη επένδυση στο Σχέδιο.

3. Οι ανεξάρτητοι ελεγκτές βεβαιώνουν στο πλαίσιο των ελέγχων τους τη μη ύπαρξη διπλής χρηματοδότησης.

4. Η ΕΔΕΛ εξετάζει τη μη ύπαρξη πιθανής διπλής χρηματοδότησης κατά τους ελέγχους της.

Άρθρο 22

Κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις

Ως προς τα μέτρα και επενδύσεις κρατικών ενισχύσεων, η γνώμη της Συντονιστικής Αρχής εκδίδεται κατόπιν θετικής γνωμοδότησης της ΚεΜΚΕ σύμφωνα με τον ν. 4152/2013 (Α' 107). Σε περίπτωση διαπίστωσης ελλείψεων κατά την εξέταση των σχεδίων σύμφωνα με την παρούσα, η Συντονιστική Αρχή, δύναται να υποδεικνύει τροποποιήσεις ή/και προσθήκες που πρέπει να πραγματοποιηθούν προκειμένου να εκδοθεί η θετική γνώμη της.

Άρθρο 23

Κανόνες της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις

1. Ενόψει του χαρακτήρα του Ταμείου, και συγκεκριμένα του γεγονότος ότι οι πληρωμές συνδέονται με την εκπλήρωση Οροσήμων και Στόχων, δεν απαιτείται επαλήθευση όλων των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων που συνδέονται με τα εφαρμοζόμενα μέτρα. Ωστόσο, όταν υπάρχει άμεση σύνδεση μεταξύ των δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στα Ορόσημα και τους Στόχους και των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, η Συντονιστική Αρχή εφαρμόζει σαφείς διαδικασίες για τον προσδιορισμό, μέσω εκτίμησης κινδύνου, της έκτασης των ελέγχων που θα πρέπει να εκτελούνται κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης.

2. Ειδικότερα, μέσω των ως άνω ελέγχων και κατά την έκταση που αυτοί εκτελούνται σύμφωνα με την ανωτέρω παρ. 1 του παρόντος άρθρου:

α) Η Συντονιστική Αρχή, διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και την τήρηση των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, της διαφάνειας, της ελεύθερης κυκλοφορίας και του ανταγωνισμού καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

β) Η Συντονιστική Αρχή ελέγχει τη νομιμότητα της διακήρυξης, των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημόσιων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της τυχόν τροποποίησης αυτών, καθώς και των συμφωνιών-πλαίσιο, που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου.

γ) Για τις ελεγχόμενες συμβάσεις κατά τα ανωτέρω, η θετική γνώμη της Συντονιστικής Αρχής αποτελεί όρο για τη χρηματοδότηση του αντίστοιχου μέτρου ή της επένδυσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Άρθρο 24

Αίτηση Πληρωμής

1. Η Αίτηση Πληρωμής υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της ειδικής ενότητας του συστήματος SFC2021, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 20 και 21 του Κανονισμού ΚΚΤ. Η Αρχή Πιστοποίησης

και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων καταρτίζει και επικυρώνει την Αίτηση Πληρωμής, συνοπογράφει με την Συντονιστική Αρχή την συνοδευτική Διαχειριστική Δήλωση και ο αρμόδιος Υπουργός για το Ταμείο υποβάλει την Αίτηση Πληρωμής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Για τις ανάγκες κατάρτισης της Αίτησης Πληρωμής, η Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων λαμβάνει υπόψη:

α) Τις εκθέσεις επίτευξης Οροσήμων/Στόχων και το συνοδευτικό υλικό τεκμηρίωσης, από το ΟΠΣ/ΚΚΤ.

β) Τα αποτελέσματα των διαχειριστικών επαληθεύσεων μέσω ελέγχων εγγράφων και επιτόπιων ελέγχων, για τον έλεγχο της επίτευξης των οροσήμων και στόχων του Ταμείου από τη Συντονιστική Αρχή.

γ) Τη σύνοψη των ελέγχων που διενήργησε η ΕΔΕΛ, στην οποία συμπεριλαμβάνονται τυχόν αδυναμίες που εντοπίστηκαν και διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν.

δ) Τη βεβαίωση της Συντονιστικής Αρχής περί της μη ανάσχεσης της ικανοποιητικής επίτευξης των Οροσήμων νομοθετικής φύσεως που έχουν επιτευχθεί και δηλωθεί σε προηγούμενες Αιτήσεις Πληρωμής.

ε) Τα καταχωρισμένα στοιχεία στο ΟΠΣ/ΚΚΤ και τις παραγόμενες αναφορές του πληροφοριακού συστήματος.

στ) Ενημέρωση από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας για περιπτώσεις καταγγελιών, απάτης ή διαφθοράς, καθώς και τις εκθέσεις ελέγχων άλλων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Επιπροσθέτως, η Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων επιβεβαιώνει ότι:

α) Οι παρατυπίες που εντοπίστηκαν σε σχέση με την υλοποίηση του Σχεδίου έχουν διορθωθεί δεόντως και ότι τα σχετικά ποσά ανακτήθηκαν από τους αποδέκτες.

β) Οι παρατυπίες που εντοπίστηκαν στις τελικές εκθέσεις λογιστικού και άλλων ελέγχων όσον αφορά σε προηγούμενες Αιτήσεις Πληρωμής έχουν διορθωθεί δεόντως.

γ) Οι στόχοι ή τα ορόσημα που υπόκεινται σε συνεχιζόμενη αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητάς τους έχουν εξαιρεθεί από την Αίτηση Πληρωμής εν αναμονή της ολοκλήρωσης της αξιολόγησης, ώστε, εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις, να μπορούν να περιληφθούν σε μεταγενέστερη Αίτηση Πληρωμής.

Άρθρο 25

Χρηματοδοτήσεις και πληρωμές από το ΑΠΔΕ

1. Η Απόφαση Ένταξης ΚΚΤ σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 22 ν. 5294/2026, αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΑΠΔΕ. Η εγγραφή πραγματοποιείται από τη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων (ΔΔΕ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σε Συλλογική απόφαση διακριτή ανά Φορέα Χρηματοδότησης και βαρύνει το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

2. Οι πιστώσεις ανά έργο εγκρίνονται με βάση τα στοιχεία της κατανομής σε έργο και υπόλογο διαχειριστή, που συνοδεύουν τις αποφάσεις χρηματοδότησης, κατ'εφαρμογή του άρθρου 15 του ν. 5140/2024.

3. Η χρηματοδότηση των έργων πραγματοποιείται, κατόπιν αιτημάτων χρηματοδότησης/κατανομής που υποβάλλονται στη ΔΔΕ απ' τους αρμόδιους Φορείς Υλοποίησης μέσω του ΟΠΣ/ΚΚΤ, με αποφάσεις του αρμοδίου για το ΑΠΔΕ Υπουργού, μέσω λογαριασμών που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος σε επίπεδο Συλλογικής Απόφασης.

4. Η χρηματοδότηση των έργων πραγματοποιείται μέσω του Κεντρικού Λογαριασμού που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με την υπ' αρ. 83714/31.8.2022 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 4787), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

5. Το σύνολο των πληρωμών (άμεσες και έμμεσες) δαπανών των έργων του ΑΠΔΕ, που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο, διενεργούνται από υπόλογο φορέα/διαχειριστή έργου. Ο ορισμός του εκάστοτε υπολόγου αποτυπώνεται στο Μητρώο Υπολόγων του ε-ΠΔΕ. Η διαδικασία πληρωμής διενεργείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 5140/2024 και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για κάθε τύπο πληρωμής, καθορίζονται σύμφωνα με την υπ' αρ. 134453/23.12.2015 (Β' 2857) κοινή υπουργική απόφαση, όπως εκάστοτε ισχύει.

6. Για τη διενέργεια της διαδικασίας, η Υπηρεσία που έχει οριστεί ως αρμόδια για την πραγματοποίηση των πληρωμών των έργων (υπόλογος φορέας/διαχειριστής έργου), ορίζει εισηγητή/τρια εκκαθάρισης δαπάνης και υπεύθυνο/η λογαριασμού.

7. Η αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα που υλοποιεί το μέτρο ή την επένδυση συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά και τα υποβάλλει στον υπόλογο φορέα.

8. Ο/η εισηγητής/εισηγήτρια εκκαθάρισης δαπάνης του υπολόγου φορέα, αφού ελέγξει τα οριστικά και πλήρη δικαιολογητικά ώστε να διασφαλίζεται η νομιμότητα και κανονικότητα της δαπάνης, εκδίδει τη σχετι-

κή εντολή πληρωμής (μέσω του e-ΠΔΕ). Επί τη βάσει της εντολής πληρωμής, ο/η υπεύθυνος/η λογαριασμού διενεργεί τις ηλεκτρονικές πληρωμές (eps).

Άρθρο 26

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα

1. Το ΟΠΣ/ΚΚΤ είναι το κεντρικό πληροφοριακό σύστημα για την ηλεκτρονική καταχώριση και αποθήκευση των στοιχείων προγραμματισμού, διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου.

2. Η αρμοδιότητα για την καταχώριση των δεδομένων στο ΟΠΣ/ΚΚΤ ανήκει στις Αρχές και στους φορείς που εφαρμόζουν τις διαδικασίες του ΣΔΕ. Το ΟΠΣ/ΚΚΤ διασφαλίζει την προστασία, την ακεραιότητα, τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των δεδομένων αυτών και την ταυτοποίηση των χρηστών του. Η καταχώριση των δεδομένων αυτών έχει στόχο την παρακολούθηση της υλοποίησης των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου, την αυτοματοποίηση των διοικητικών διαδικασιών και τη χρονολογική παρακολούθησή τους, καθώς και τη διασφάλιση της μη σύγκρουσης συμφερόντων, της μη διπλής χρηματοδότησης και της αποφυγής περιπτώσεων απάτης και διαφθοράς.

3. Το ΟΠΣ/ΚΚΤ διασυνδέεται επίσης με το ΟΠΣ ΕΣΠΑ και παρέχει πληροφορίες σχετικά με συνέργειες ή συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που λαμβάνουν χρηματοδότηση από τα Ταμεία της Ένωσης. Επιπλέον, το ΟΠΣ/ΚΚΤ διασυνδέεται με κάθε άλλο πληροφοριακό σύστημα το οποίο επιτρέπει τη διασύνδεση, όπως το Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», για θέματα σχετικά με την υλοποίηση και παρακολούθηση των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου. Ειδικά για μέτρα και επενδύσεις κρατικών ενισχύσεων, στο ΟΠΣ/ΚΚΤ τηρούνται όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, τα οποία θα ενημερώνονται είτε από το πληροφοριακό σύστημα των Φορέων Υλοποίησης είτε από το ΟΠΣΚΕ (Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων).

4. Στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΟΠΣ ΠΔΕ ή «e-pde») καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στην πραγματοποίηση της χρηματοδότησης και των πληρωμών των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου, καθώς και στην εισροή σχετικών εσόδων του ΑΠΔΕ. Τα δεδομένα αφορούν στον προγραμματισμό και στην υλοποίηση του ΑΠΔΕ, τις πληρωμές των Φορέων Υλοποίησης μέτρων και επενδύσεων. Η καταχώριση των δεδομένων αυτών έχει στόχο την οικονομική παρακολούθηση της υλοποίησης του ΑΠΔΕ, καθώς και την αυτοματοποίηση των σχετικών διοικητικών διαδικασιών. Το ΟΠΣ ΠΔΕ διασυνδέεται ηλεκτρονικά με το ΟΠΣ/ΚΚΤ, ανταλλάσσοντας δεδομένα που αφορούν σε στοιχεία ένταξης των έργων στο ΑΠΔΕ, κατανομών, χρηματοδοτήσεων, πληρωμών και τιμολόγησης έργων.

5. Το ΟΠΣ ΠΔΕ και το ΟΠΣ/ΚΚΤ διασφαλίζουν την έγκυρη αποστολή στοιχείων σε άλλα πληροφορικά συστήματα, καθώς επίσης τη δημοσίευση στοιχείων προόδου υλοποίησης μέτρων και επενδύσεων είτε απευθείας σε διαδικτυακούς κόμβους, είτε με τη μορφή ανοιχτών/διασυνδεδεμένων δεδομένων για τα μέτρα και τις επενδύσεις που έχουν καταχωριστεί στο ΟΠΣ/ΚΚΤ. Στο ΟΠΣ/ΚΚΤ, στο ΟΠΣ ΠΔΕ (e-pde) και στα διασυνδεδεμένα με αυτά συστήματα έχει πλήρη ηλεκτρονική πρόσβαση η Φορολογική Διοίκηση και κάθε εθνικό και ενωσιακό ελεγκτικό όργανο, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

6. Η Συντονιστική Αρχή παρέχει κάθε αναγκαία υποστήριξη στην Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ), σχετικά με την ανάπτυξη του επιχειρησιακού λογισμικού, την ανάλυση και το σχεδιασμό των αναγκαίων πεδίων και την αξιοποίηση των δεδομένων που απαιτούνται για τις ανάγκες παρακολούθησης των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου.

7. Μέχρι τη θέση σε παραγωγική λειτουργία κάθε επιμέρους διαδικασίας του ΟΠΣ/ΚΚΤ οι εμπλεκόμενοι φορείς υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά στη Συντονιστική Αρχή τα πλήρη στοιχεία, έγγραφα και δικαιολογητικά, στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που δύναται να γνωστοποιήσει η Συντονιστική Αρχή.

Άρθρο 27

Πληρωμές από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Όλες οι πληρωμές από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 του Κανονισμού ΚΚΤ.

Άρθρο 28

Γενικοί κανόνες επιλεξιμότητας

1. Όλες οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για την υλοποίηση μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου, είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική ενίσχυση από το Ταμείο με την επιφύλαξη των οικείων διατάξεων της παρούσας και ιδίως των διατάξεων που περιλαμβάνονται στο παρόν άρθρο 28 και στο άρθρο 29 της παρούσας απόφασης.

2. Μέτρα και επενδύσεις, η υλοποίηση των οποίων έχει εκκινήσει από την 30 Ιουνίου 2024 και εξής είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση, υπό την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνονται στο Κοινωνικό Κλιματικό Σχέδιο και συμμορφώνονται με τον Κανονισμό ΚΚΤ.

3. Στην περίπτωση που μέτρο ή επένδυση ή τμήματα αυτών υποστηρίζονται από ένα ή περισσότερα Ταμεία της Ένωσης ή και από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, η δαπάνη που λογίζεται επιλέξιμη για χρηματοδότηση από το Ταμείο δεν μπορεί να λαμβάνει υποστήριξη από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο της Ένωσης ή εθνικούς πόρους.

4. Οι δαπάνες για την υλοποίηση μέτρου ή επένδυσης δύνανται να καλύπτουν όλα τα στάδια εκτέλεσής της.

5. Οι όροι υλοποίησης κάθε μέτρου ή επένδυσης, όπως ορίζονται στην Απόφαση Ένταξης ΚΚΤ είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το Φορέα Υλοποίησης, χωρίς προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Συντονιστικής Αρχής, συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής της χρηματοδότησης και ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης ΚΚΤ. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από τη Συντονιστική Αρχή. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του Φορέα Υλοποίησης με την παρούσα, οι δημοσιονομικές επιπτώσεις βαρύνουν τους πόρους του.

6. Η διάρκεια υλοποίησης κάθε μέτρου ή επένδυσης αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου τους σύμφωνα με την Απόφαση Ένταξης ΚΚΤ και δεν δύναται να υπερβαίνει την 31η Ιουλίου 2032 σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 περ. η' του Κανονισμού ΚΚΤ. Όλες οι πληρωμές προς τους τελικούς αποδέκτες καταβάλλονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2033.

Άρθρο 29

Επιλέξιμες Δαπάνες

1. Επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου που ανταποκρίνονται στα ακόλουθα κριτήρια:

α) Πραγματοποιούνται κατά την περίοδο επιλεξιμότητας του μέτρου ή της επένδυσης σύμφωνα με την Απόφαση Ένταξης ΚΚΤ.

β) Συνδέονται με το φυσικό αντικείμενο του μέτρου ή της επένδυσης ή και είναι αναγκαίες για την υλοποίηση του μέτρου ή της επένδυσης και περιλαμβάνονται στον εγκεκριμένο ενδεικτικό προϋπολογισμό τους σύμφωνα με την Απόφαση Ένταξης ΚΚΤ.

γ) Είναι ταυτοποιημένες και επαληθευμένες, ιδίως με την εγγραφή τους στα λογιστικά βιβλία του Φορέα Υλοποίησης, προσδιοριζόμενες σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα που εφαρμόζει ο Φορέας Υλοποίησης και σύμφωνες με τις συνήθειες πρακτικές λογιστικής που αυτός εφαρμόζει.

δ) Συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ισχύουσας φορολογικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας.

ε) Είναι εύλογες, δικαιολογημένες και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Οι επιλέξιμες δαπάνες του μέτρου ή της επένδυσης, τηρουμένων των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας της παρ. 1, δύνανται να εξειδικεύονται στην Απόφαση Ένταξης ΚΚΤ.

3. Οι διαδικασίες λογιστικής καταγραφής και εσωτερικού ελέγχου του Φορέα Υλοποίησης πρέπει να επιτρέπουν να ελέγχεται άμεσα η συμφωνία των δαπανών και εσόδων που δηλώθηκαν στο πλαίσιο του μέτρου ή της επένδυσης, με τις λογιστικές καταστάσεις και τα αντίστοιχα παραστατικά.

4. Επαναλαμβανόμενα κόστη για την προετοιμασία ή την εφαρμογή των μέτρων και επενδύσεων του Ταμείου, όπως ενδεικτικά το μισθολογικό κόστος, δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες για χρηματοδοτική ενίσχυση από το Ταμείο.

5. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας δύναται να καλύπτεται από εθνικούς πόρους και περιλαμβάνεται στην Απόφαση Ένταξης ΚΚΤ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30

Εγχειρίδιο Διαδικασιών

1. Το Εγχειρίδιο Διαδικασιών εφαρμόζεται συμπληρωματικά προς την παρούσα, εξειδικεύει τις διαδικασίες εκτέλεσης όλων των ενεργειών που απαιτούνται στο πλαίσιο του ΣΔΕ και περιλαμβάνει το σύνολο των πρότυπων εντύπων και εγγράφων προς χρήση, τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες των μέτρων και επενδύσεων του Σχεδίου, και τα οποία διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία του Ταμείου, επαρκή διαδρομή ελέγχου και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων του Ταμείου.

2. Το Εγχειρίδιο Διαδικασιών αναρτάται στην ιστοσελίδα του Ταμείου, με την οποία τεκμαίρεται η επαρκής γνωστοποίηση του Εγχειριδίου στους εμπλεκόμενους φορείς.

3. Η εφαρμογή του Εγχειριδίου Διαδικασιών είναι υποχρεωτική από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Άρθρο 31

Διανοητική ιδιοκτησία - Εμπιστευτικότητα

1. Τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας επί των αποτελεσμάτων, των μελετών, των εκθέσεων, των δεδομένων και των λοιπών εγγράφων που αφορούν μέτρο ή επένδυση ανήκουν στον τελικό αποδέκτη ή/και τον Φορέα Υλοποίησης, με την επιφύλαξη συναφών δικαιωμάτων τρίτων που τυχόν συντρέχουν νόμιμα ή προϋπάρχουν και των υποχρεώσεων χρήσης των στοιχείων αυτών για τους σκοπούς του Ταμείου.

2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ειδική Υπηρεσία Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου και Ταμείου Εκσυγχρονισμού και οι λοιπές αρμόδιες εθνικές αρχές δύνανται να χρησιμοποιούν τα στοιχεία κάθε μέτρου ή επένδυσης του Ταμείου για σκοπούς αξιολόγησης, παρακολούθησης, ελέγχου, λογοδοσίας, πληροφόρησης και δημοσιότητας, σύμφωνα με το νόμο.

3. Οι εμπλεκόμενοι φορείς υποχρεούνται να μην κοινολογούν σε τρίτους το περιεχόμενο κάθε εγγράφου ή άλλου φορέα δεδομένων που σχετίζεται με μέτρο ή επένδυση του Σχεδίου και χαρακτηρίζεται ως εμπιστευτικό, εκτός αν συντρέχει νόμιμη υποχρέωση προς τούτο.

Άρθρο 32

Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται και υποβάλλονται στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου διέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725, τον ν. 4624/2019 και κάθε άλλη εφαρμοστέα διάταξη. Η επεξεργασία τους πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς προγραμματισμού, αξιολόγησης, χρηματοδότησης, υλοποίησης, παρακολούθησης, ελέγχου, δημοσιότητας και προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 53 του ν. 4914/2022 (άρθρο 7Α ν. 4914/2022, όπως προστέθηκε με το άρθρο 19 ν. 5294/2026).

2. Η Συντονιστική Αρχή και ο αρμόδιος φορέας λειτουργίας του ΟΠΣ/ΚΚΤ ορίζουν, στο μέτρο που απαιτείται, ρόλους και δικαιώματα πρόσβασης χρηστών, πολιτικές ασφάλειας, διαδικασίες καταγραφής ενεργειών και μέτρα αντιμετώπισης περιστατικών ασφάλειας.

3. Τα υποκείμενα των δεδομένων δύνανται να ασκούν τα δικαιώματά τους σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία. Η διαβίβαση δεδομένων σε ενωσιακά ή εθνικά ελεγκτικά όργανα γίνεται αποκλειστικά για νόμιμους σκοπούς και στο αναγκαίο μέτρο.

Άρθρο 33

Πρόσθετες κατευθύνσεις

Για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του παρόντος Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου, μπορεί να εκδίδονται, κατά περίπτωση, πρόσθετες οδηγίες, κατευθύνσεις, εργαλεία, εγχειρίδια διαδικασιών, τυποποιημένα έντυπα, υποδείγματα δηλώσεων, λίστες σημείων ελέγχου ή εγκύκλιοι από την Ειδική Υπηρεσία ΚΚΤ & ΤΕ και κάθε άλλη αρμόδια Υπηρεσία, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 34

Συμπληρωματική εφαρμογή

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται συμπληρωματικά προς το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, ιδίως τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/955 και τον ν. 5294/2026 που διέπουν τη λειτουργία του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου.

Άρθρο 35

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 28 Σεπτεμβρίου 2026

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

